

2021'İN İHRACAT ŞAMPİYONLARI

Türkiye'nin ilk 1000 İhracatçısı 2021 Araştırması'nda en yüksek ihracat değerlerine ulaşan firmalar ödülleri Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın elinden aldı.

TİM'İN YENİ BAŞKANI GÜLTEPE

Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin 29. Genel Kurulu'nda Mustafa Gültepe, başkan seçildi.

İSO 500 LİSTESİNE AKİB'DEN 68 ŞİRKET GİRDİ

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2021 Araştırması'nda Akdeniz İhracatçı Birlikleri'ne (AKİB) üye sanayi kuruluşlarının sayısı 54'ten 68'e yükseldi.

FUAT TOSYALI

AKİB KOORDİNATÖR BAŞKANI

KÜRESEL TİCARETTE DİNAMİKLERİ TÜRKİYE LEHİNE DEĞİŞTİRECEĞİZ

Akdeniz İhracatçı Birlikleri (AKİB) Koordinatör Başkanı Fuat Tosyalı; enerji, demir çelik ve petrokimya sektörlerinde mega projelerin hayata geçirildiği; gıda, tekstil, mobilya ve tarımsal ürün işleme alanlarında yeni OSB'lerin kurulduğu Akdeniz Bölgesi'nin küresel ticarete dinamikleri Türkiye lehine değiştireceğini vurguladı.

save the earth

DOĞA DOSTU
ÇÖZÜMLER İLE
YARININIZI BUGÜN
BASLATIYORUZ

www.bosskim.com

Büyümenin lokomotifine olmaya devam ediyoruz

ALİ CAN YAMANYILMAZ

Akdeniz Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkan Vekili

İhracat ailesi olarak her ay rekorlarımızı yeniliyor, başarı hikâyelerimize yenilerini ekliyoruz.

Mayıs ayında da AKİB olarak, Türkiye genelindeki 14 genel sekreterlik arasında daha önceki ilk 4 ayda olduğu üzere ihracatını en çok artıran birlik olduk. Geçen yılın aynı dönemine oranla yüzde 26 artış sağlayarak 1,72 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirdik. Bu dönemde ülke geneli ihracatımız ise geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 15,2 artışla 19 milyar dolara ulaşırken dış ticaret hacmimiz ise yüzde 31 artarak 48,6 milyar dolar oldu. Yine bu dönemde ihracatımızın ithalatı karşılama oranı, enerji harçta yüzde 91,3 düzeyinde gerçekleşti.

Ülke genelinde her geçen gün artan üye sayısı ile dünya pazarlarında gidilmedik pazar bırakmayan ihracatçılarımız, bu dönemde 217 ülke ve bölgede bayrağımızı dalgalandırırken 145 ülkede ihracatı artırma başarısı gösterdi. Her zaman ifade ettiğimiz üzere ihracat artışı kadar belki de ondan daha da önemli olan, ihracatın birim değerinde yakalayacağımız artışlardır. Mayıs ayında ihracatımızın birim değerinin yüzde 30,5 artışla 1,47 dolara yükselmesi, çabalarımızın sahada karşılığını bulduğunu göstermektedir. Teknoloji ve sürdürülebilirlik trendlerine erkenden uyum sağlayıp yakalayacağımız verimlilik artışı ile bu rakamları çok daha yukarıya taşıyacağımıza inanıyorum. Yine bu dönemde Türkiye genelinde ihracatını en fazla artıran İstanbul, Kocaeli, Bursa ve İzmir gibi illerin arasına Adanamız da adını yazdırmıştır. İnanıyorum ki AKİB bölgesindeki diğer illerimiz de ilerleyen dönemlerde bu listenin üst basamaklarına adlarını yazdıracaklardır.

AKİB olarak tüm birliklerimizin ihracat artışına imza attığı Mayıs ayında en fazla ihracatı 701 milyon dolar değer ile Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliğimiz gerçekleştirdi. Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliğimiz 450 milyon dolar değer ile ikinci, 137,6 milyon dolar değer

ile Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliğimiz ise üçüncü sırada yer aldı. Yine bu ayda Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliğimiz 120,5 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirdi. Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliğimiz 111 milyon, Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliğimiz 85,3 milyon, Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliğimiz 46,2 milyon, Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliğimiz 28,6 milyon dolarlık ihracata imza attı.

Salgın sonrası dönemde artan talebe karşın ham madde temini ve lojistikteki aksaklıkların yaratmış olduğu sorunlar maalesef devam ediyor. Bunların yanına küresel çapta borç ve enflasyon da eklenmiş durumdadır. Bu süreçte, enflasyonla mücadele için alınan tedbirler az gelişmiş ülkeleri daha da zorlayan zayıflayan büyüme, jeopolitik riskler ve çatışmaların yansımaları birçok ülkenin ihracat gelirlerinde azalmaları da beraberinde getirecektir.

Böylesi zorlu bir dönemden geçen dünyaya rağmen Türkiye olarak 2021 yılında yakaladığımız büyüme sürecimizi 2022 yılının ilk çeyreğinde de devam ettirme başarısı gösterdik. Ülkemiz yılın ilk çeyreğinde yüzde 7,3 büyürken bu büyümenin yarısının ihracattan gelmesi bizler için ayrı bir gurur kaynağı olmuştur. Hükümetimizin vermiş olduğu her desteği büyüme rakamlarına güçlü bir katkı olarak yansıtan ihracat ailesi olarak bu zorlu süreçlere rağmen üzerimize düşen sorumluluğun bilinciyle hareket edecek, kıracağımız yeni rekorlarla ülkemizin büyüüp gelişmesinde ve kalkınmasında itici güç olmayı sürdüreceğiz.

Bu ayın 13'ünde TİM olarak 29. Olağan Genel Kurulumuzu gerçekleştirdik. Genel kurulda TİM Başkanı seçilen Mustafa Gültepe başkanımızı kutluyor, başarılar diliyoruz. Görevi devreden İsmail Güllü başkanımıza da bugüne kadar yapmış olduğu çok değerli çalışmalar için teşekkür ediyoruz.

AKİBaktüel

SAHİBİ

Akdeniz İhracatçı Birlikleri adına
Fuat Tosyalı

YAYIN KURULU

R. Onur Kılıçer, Fatih Doğan,
Veysel Memiş, Saadettin Çağan,
Gürkan Tekin, Yüksel Akgöl,
Ferhat Gürüz

SORUMLU

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Mehmet Ali Erkan

YÖNETİM YERİ

AKİB Limonluk Mah. Vali Hüseyin
Aksoy Cad. No: 4 33120
Yenişehir / MERSİN
Tel: (0324) 325 37 37
Faks: (0324) 325 41 42
Web: www.akib.org.tr
e-posta: info@akib.org.tr

YAPIM

NAR PR

Medya İletişim Danışmanlık

Nar PR Medya İletişim
Danışmanlık Ltd. Şti.

YAYIN DİREKTÖRÜ

Recep Şenyurt
senyurt@narprmedya.com

EDİTÖR

Nadide Akın
Büyüamin Yıl
narpr@narprmedya.com

İLETİŞİM

Kurtuluş Mah. Ziyapaşa Blv.
Hürriyet Apt. B Blok Kat: 1 D: 2
Seyhan/ADANA
Tel : (0322) 606 54 59-79
e-posta: narpr@narprmedya.com

BASKI - CİLT

Plusone Basım
Maltepe Mah. Litros Yolu Cad.
2. Matbaacılar Sitesi No: 1 B F1
Zeytinburnu / İSTANBUL

DAĞITIM

Etkin Dağıtım

• AKİB Aktüel Dergisi AKİB adına NAR PR MEDYA İletişim Danışmanlık Ltd. Şti. tarafından yayıma hazırlanmaktadır.

• AKİB Aktüel, Akdeniz İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği tarafından ayda bir yayımlanır ve ücretsiz dağıtılır.

• AKİB Aktüel'de yer alan imzalı yazılar, yazarların kişisel görüşleridir, Akdeniz İhracatçı Birlikleri'ni bağlamaz.

• AKİB Aktüel'de yer alan yazılar ve fotoğrafların her türlü telif hakkı Akdeniz İhracatçı Birlikleri'ne aittir. İzin alınmadan, kaynak gösterilerek dahi iktibas edilemez.

İHRACAT MAYIS AYINDA YİNE REKOR KIRDI

6 > Değerlendirme

"AKİB, İHRACATTA YENİ BAŞARI HİKÂYESLERİ YAZIYOR"

7 > Değerlendirme

TÜRKİYE-İSPANYA EKONOMİK İLİŞKİLERİ DAHA İLERİYE TAŞINIYOR

12 > Haber

HATAY'DAN KIBRIS'A AÇILAN YENİ KAPI: HADO

14 > Haber

BAŞKAN MEMİŞ'İN İLK İSTİŞARE TOPLANTISI HATAY'DA

32 > Haber

17 > Haber

TÜRKİYE'NİN HAM ÇELİK ÜRETİMİ NİSAN AYINDA YÜZDE 1,6 ARTTI

22 > Aktüel Haber

GASTRONOMİ SEHRİ HATAY'DA LEZZET ŞÖLENİ

30 > Haber

AOSB, SANAYİYE YENİ FİKİRLER KAZANDIRIYOR

YAŞ MEVYE VE SEBZE İHRACATINDA YAPAY ZEKÂ DEVREDE

35 > Haber

LOJİSTİK SEKTÖRÜNÜN GELECEĞİ MERSİN'DE ELE ALINDI

36 > Araştırma

POLONYA'DA 10 SEKTÖRDE İHRACAT POTANSİYELİ YÜKSEK

41 > Haber

MAKİNSAN, AR-GE'NİN GÜCÜYLE FARK YARATIYOR

YIKIM İŞLERİNİZİ PROFESYONELLERE BIRAKIN

Yarınlara umutla bakmak, geleceği daha parlak inşa etmek için geçmiş bir kenara bırakmak gerekir. Yeni bir sayfa açıp, geleceğinizi emin adımlarla inşa etmeniz için dayanıksız ve kentsel dönüşüme ihtiyaç duyan yapıları geçmişte bırakıyoruz. Geçmiş, geleceğiniz üzerinde bir güç sahibi değildir.

YIKIMCI ZADE®

+90 212 982 82 69

www.yikimcizade.com

İHRACAT MAYIS AYINDA YİNE REKOR KIRDI

Türkiye'nin Mayıs ayı ihracatı geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 15,2 artışla 19 milyar dolar oldu. Bu rakamla beraber, Cumhuriyet tarihinin en yüksek Mayıs ayı ihracat rakamına ulaşılarak son 21 ayın 19'unda aylık rekor kaydedildi. Yıllıklandırılmış ihracat, 243 milyar dolar düzeyine ulaştı.

Ticaret Bakanı Mehmet Muş, Ticaret Bakanlığı Konferans Salonu'nda Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı İsmail Gülle ile birlikte düzenlediği toplantıda Mayıs ayı dış ticaret rakamlarını açıkladı. Türkiye'nin 2021 yılında ihracatta elde ettiği büyük başarıyı 2022'nin ilk 5 ayında da sürdürdüğünü belirten Bakan Mehmet Muş, "Geride bıraktığımız Mayıs ayında ihracatımız, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 15,2 artışla 19 milyar dolara ulaşmıştır. Bu, tüm zamanların en yüksek Mayıs ayı ihracatıdır. Böylelikle 2022 yılının ilk 5 ayının tamamında en yüksek aylık ihracat değerlerine ulaşarak ilk 5 ayda rekorlar kırmış olduk." dedi.

"İhracatımız büyümeyi bir kez daha sırtlamıştır"

Bakan Muş, küresel ekonomideki sorunların birleşerek yeni küresel krize neden olabilecek boyuta ulaştığına dikkati çekti. Salgın sonrası dönemde artan talebe karşın, tedarik zincirlerinde ham madde ve lojistik kaynaklı aksaklıkların devam etmesi nedeniyle arz sorunlarının kronik hâl aldığını, bu durumun da küresel çapta enflasyonun yükselmesini beraberinde getirdiğini anlattı. Bu gelişmelere Rusya-Ukrayna Savaşı'nın da eklendiğine işaret eden Bakan Muş, Dünya Bankası'na göre savaşın emtia piyasalarında son yılların en büyük arz şokunu yarattığını bildirdi.

TİM Başkanı
İsmail Gülle

Bakan Muş, "Böylesi bir küresel ortamda Türkiye ekonomisi, 2021'de yakaladığı büyüme ivmesini 2022'nin ilk çeyreğinde de devam ettirmiştir. Türkiye, 2022'nin ilk çeyreğinde yüzde 7,3 gayrisafi yurt içi hasıla artışı yakalayarak, yüksek oranlı ekonomik büyüme performansını başarıyla sürdürmüştür. Böylelikle ülkemiz, ekonomik büyümesini kesintisiz 7 çeyrek boyunca devam ettirmiş ve bu alanda bir kez daha dünyadan pozitif ayrılmıştır. Büyüme oranımızın detaylarına bakacak olursak, yılın ilk çeyreğinde yaşanan büyümede net ihracatın katkısı yaklaşık 3,5 puan olmuş, bu rakamla büyümenin neredeyse yarısı net ihracattan gelmiştir. Bir diğer ifadeyle ihracatımız büyümeyi bir kez daha sırtlamıştır."

"Mayıs ayında 15 sektörümüz ihracatını artırdı"

TİM Başkanı İsmail Gülle ise Mayıs ayına ilişkin ihracat verilerini detaylandırdı. Son 12 aylık ihracat değerinin 243 milyar dolara yaklaştığını ve 250 milyar dolarlık ihracat hedefine yılı tamamlamadan ulaşacaklarına inandığını belirten Başkan Gülle, "Mayıs ayında 15 sektörümüz ihracatını artırdı. En çok ihracat yapan sektörlerimizi değerlendirdiğimizde, 2,8 milyar dolar ile güçlü performansını sürdüren kimya sektörümüz yine ilk sırada yer alırken, 2,3 milyar dolara ulaşan otomotiv sektörümüz ikinci ve 1,9 milyar dolar ihracat gerçekleştiren çelik sektörümüz üçüncü oldu." dedi.

217 ülke ve bölgede Türk bayrağını dalgalandıran ihracat ailesinin Mayıs ayında 145 ülkeye ihracatını artırma başarısını gösterdiğini kaydeden Başkan Gülle, şunları söyledi: "İhracatçılarımızın en çok ihracat gerçekleştirdiği ilk 3 ülke; 1,5 milyar dolarla Almanya, 1,3 milyar dolarla ABD ve 978 milyon dolarla Irak oldu. Bu ülkelerin yanı sıra Romanya'ya ihracatımızın 292 milyon dolar, Güney Afrika Cumhuriyeti'ne ihracatımızın 147 milyon dolar, Lübnan'a ihracatımızın 103 milyon dolar artması dikkat çeken gelişmeler oldu. 6 farklı kıtadan 46 ülkeye ihracatımız geçen senenin Mayıs ayına göre yüzde 100'ün üzerinde artış kaydetti. Bu ay, aralarında Senegal, Dominik ve Tacikistan'ın da bulunduğu tam 9 ülkeye ihracatta rekor seviyeye ulaştık."

"AKİB, İHRACATTA YENİ BAŞARI HİKÂYESİ YAZIYOR"

Akdeniz'in ihracatı Mayıs ayında yüzde 26 artışla 1,72 milyar dolara ulaştı. AKİB Koordinatör Başkanı Fuat Tosyalı, "Üretim ve tedarik zincirinde lojistik, emtia ve enerji krizinin derinleştiği süreçte, coğrafi konum avantajımızı güvenilir tedarikçi kimliğimizle bütünleştirerek ilerliyoruz." dedi.

Akdeniz İhracatçı Birlikleri (AKİB) Koordinatör Başkanı Fuat Tosyalı, Mayıs ayında geçen yılın dönemine kıyasla yüzde 26 artış sağlayarak 1,72 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirdiklerini açıkladı. Türkiye genelindeki ihracat hacminde en yüksek artışı elde eden birlik olma unvanını Mayıs ayında da sürdürdüklerini vurgulayan Başkan Fuat Tosyalı, "Pandemi dönemindeki üretim ve tedarik kesintilerinin artçı şoklarının lojistik, emtia ve enerji piyasalarında yaşanmaya devam ettiği bir süreçte coğrafi konum avantajımızı güvenilir tedarikçi kimliğimizle bütünleştirerek başarı hikâyelerimize yenilerini ekliyoruz." dedi.

Rusya-Ukrayna arasında yaşanan savaşın küresel ekonomik büyümeyi yavaşlattığını, enflasyonu yukarı yönlü baskıladığını belirten AKİB Koordinatör Başkanı Fuat Tosyalı, en büyük ihracat pazarı olan Avrupa Birliği'ndeki (AB) ekonomik yavaşlama, ihracattaki ham madde, navlun, petrol ve enerji maliyetlerindeki anormal artışların, üretimi olumsuz etkilediğini, bu ortamda yakından tedarik eğilimiyle ihracatta yakaladıkları başarıları sürdürülebilir hâle getirmenin büyük önem taşıdığını vurguladı. Başkan Tosyalı, "Böylesine zorlu bir ortamda ihracat hacmimizin büyümesi, üretim kapasitemizdeki gelişimin göstergesidir. Mevcut kaynakları en etkin şekilde kullanarak bölge ve ülke kalkınmasına anlamlı katkılar sunan tüm üyelerimizi tebrik ediyorum, onlara şükranlarımı sunuyorum." dedi.

AKİB Koordinatör Başkanı Fuat Tosyalı

"Afrika ve Güneydoğu Asya'da etkinliğimiz artıyor"

Mayıs ayında Türkiye'nin 19 milyar dolarlık ihracatına yüzde 10,1 oranında destek veren AKİB'in pazar çeşitliliğini arttırmaya yönelik çalışmalarının olumlu yansımalarının dikkat çektiğini, söz konusu dönemde Afrika ve Güneydoğu Asya pazarlarında büyük atılım yaptıklarını kaydeden Başkan Tosyalı, "Geride bıraktığımız Mayıs ayında en fazla ihracat yaptığımız ülkeler listesinde Güney Afrika Cumhuriyeti yüzde 616 artış ve 198,9 milyon dolar değer ile birinci sırada yer aldı. Bu ülkeyi yüzde 76 artış ve 114,5 milyon dolar değer ile Irak ikinci, yüzde 39 artış ve 104,4 milyon dolar değer ile İspanya üçüncü sırada takip etti. Yılın 5'inci ayında ihracat hacminde en güçlü performansı yüzde 12 bin 885 artış ve 51 milyon dolar değer ile Singapur pazarında elde ettik." diye konuştu.

En fazla ihracat kimya, demir-çelik, hububat ve bakliyattan

AKİB'in Mayıs ayı ihracatında en yüksek değerlere kimya ve demir-çelik sektörlerinde ulaştığını, aynı dönemde ihracat hacminde en güçlü artışı yaş meyve ve sebze elde ettiklerini aktaran Başkan Tosyalı, şunları söyledi: "En fazla ihracatı yüzde 25 artış ve 701 milyon dolar değer ile kimyada gerçekleştirdik. Demir ve demir dışı metaller, yüzde 32 artış ve 450 milyon dolar değer ile ikinci, hububat, bakliyat ve yağlı tohumlar yüzde 20 artış ve 137,6 milyon dolar değer ile üçüncü sırada yer aldı. Yine bu ayda yaş meyve sebze yüzde 43 artışla 120,5 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirdik. Tekstilde yüzde 18 artışla 111 milyon dolarlık, mobilya, kâğıt ve orman ürünlerinde yüzde 9 artışla 85,3 milyon dolarlık, su ürünleri ve hayvansal mamullerde yüzde 22 artışla 46,2 milyon dolarlık, hazır giyim ve konfeksiyonda yüzde 35 artışla 28,6 milyon dolarlık ihracata imza attık."

İHRACAT ŞAMPİYONLARI ÖDÜLLENDİRİLDİ; GÜLTEPE, BAŞKAN SEÇİLDİ

Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin (TİM) 29. Olağan Genel Kurulu'nda Türkiye'nin ilk 1000 İhracatçısı 2021 listesinde ilk 10 sırada yer alan firmaların ödülleri Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan takdim etti. Tek listeyle gidilen olağan genel kurulda ise kullanılan 274 geçerli oyun 273'ünü alan İstanbul Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği (İHKİB) Başkanı Mustafa Gültepe başkan seçildi.

Türkiye genelinde 100 bini aşkın ihracatçının tek çatı kuruluşu olan İhracatçılar Meclisi'nin (TİM) 29. Olağan Genel Kurulu ve İhracatın Şampiyonları Ödül Töreni Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımıyla gerçekleştirildi. Halic Kongre Merkezi'ndeki genel kurulda, Türkiye'nin İlk 1000 İhracatçısı 2021 Araştırmasının sonuçlarına göre ihracat şampiyonları listesinde ilk 10 sırada Ford Otomotiv Sanayi, Toyota Otomotiv Sanayi, Türkiye Petrol Rafinerileri, Kibar Dış Ticaret, Vestel Ticaret, Arçelik, Oyak-Renault Otomobil Fabrikaları, SOCAR Türkiye Petrol, HABAS Sınai ve Tıbbi Gazlar İstihsal Endüstrisi ve TGS Dış Ticaret yer aldı. Tek listeyle gidilen olağan genel kurulda ise İstanbul Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği (İHKİB) Başkanı Mustafa Gültepe başkan seçildi.

TİM 29. Olağan Genel Kurulu ve İhracatın Şampiyonları Ödül Töreni'ne, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın yanı sıra Ticaret Bakanı Mehmet Muş, Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, İstanbul Valisi Ali Yerlikaya, TİM İlk 1000 listesinde dereceye giren ihracatçı firmaların temsilcileri, sivil toplum kuruluşları ve ilgili paydaş kurumların başkanları, TİM delegeleri, ihracatçı birliklerinin yönetim ve denetim kurulu üyeleri ve delegeleri ile TİM Konsey üyeleri katıldı.

Törende veda konuşması yapan TİM Başkanı İsmail Gülle, dört yıllık görev süresi boyunca, kur üzerinden Türkiye ekonomisine saldırılara, ticaret savaşlarına, COVID-19 salgınına ve sıcak çatışmalara şahitlik ettiklerini belirterek, tüm bunlara rağmen, Türkiye'nin ihracatta atılım yaptığı, tarih yazdığı bir dönemi hep beraber inşa ettiklerini söyledi.

"Türkiye'nin büyümesi de artık ihracat öncülüğünde gerçekleşiyor"

TİM Başkanı İsmail Gülle, Türkiye'nin büyümesinin artık ihracat öncülüğünde gerçekleştiğine işaret ederek, hem 2021 yılında hem de 2022 yılının ilk çeyreğinde, elde edilen 7,3 oranındaki büyümenin yarısının ihracattan geldiğini anımsattı.

"İhracatımızın lokomotifini de toplam ihracatımızın yüzde 55'ini gerçekleştiren ilk 1000 ihracatçımız oldu." diyen Gülle, şu bilgileri verdi: "2021 yılında ilk 1000 firmamızın ihracatı, yüzde 33 artışla 123 milyar doları aştı. Geçen sene listede

TİM Başkanı İsmail Gülle, ihracat şampiyonlarına ödülleri takdim eden Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a Türkiye'nin İlk 1000 İhracatçısı 2021 Prestij Kitabı'nı hediye etti.

TİM İLK 1000'DE YER ALAN ŞİRKETLERİN 2021 YILINDAKİ İHRACATI BİR ÖNCEKİ YILA GÖRE YÜZDE 33,2 ARTIŞLA 123,3 MİLYAR DOLAR OLDU.

olmayan 173 firmamız, bu sene ilk 1000 arasına girmeyi başardı. Bu yıl tam 15 firmamızın ihracatı 1 milyar doları aştı. Listede yer alan firmalarımızın yüzde 80'i, yüzde 100 yerli firmalardan oluşuyor. Ayrıca ilk 1000 ihracatçımız arasında 52 farklı ilden firmamız bulunuyor. Yedi bölgemizin tamamının temsil edildiği, tüm Türkiye'ye yayılmış bu tablo, ihracatımızın geleceği adına bizleri heyecanlandırıyor. Tek bir bölge bırakmadan bayrağımızı gururla dalgalandıran ihracat ailemizin her bir ferdi ve bugün ödülleri takdim edeceğimiz şampiyonlarımızı canı gönülden tebrik ediyorum."

"2022 yılı için 250 milyar dolar ihracat hedefine ulaşacağımızdan eminiz"

İsmail Gülle'nin konuşmasının ardından kürsüye çıkan Ticaret Bakanı Mehmet Muş, son 12 aylık ihracatın 243 milyar

dolar düzeyini yakaladığını belirterek, "Bu doğrultuda, Sayın Cumhurbaşkanımızın 2022 yılı için işaret ettiği 250 milyar dolar ihracat hedefine ulaşacağımızdan eminiz." dedi.

Bakanlık olarak mal ihracatının yanı sıra hizmet ihracatına yönelik mevcut destekleri gözden geçirdiklerini belirten Muş, bu kapsamda, güncel gelişmelere uyum sağlayan, kapsamlı, yenilikçi ve esnek bir "Hizmet İhracatı Destek Program Paketi" oluşturduklarını aktardı.

Bakan Muş, "Sağlık hizmetleri ihracatına ve ülkemiz sağlık hizmetlerinin tanıtımına büyük katkı sağlayacağını değerlendirdiğimiz 'Heal in Türkiye' portalının ilk faz çalışmasını tamamladık ve tanıtımını geçtiğimiz günlerde gerçekleştirdik. İhracatçılarımızın finansmana erişim imkânlarını genişletmek, desteklemek ve kolaylaştırmak için de çalışmalarımızı sürdürüyoruz. TİM ile Türk Eximbank'ın öz kaynaklarıyla kurulan ve 61 İhracatçı Birliğimizin ortaklığıyla sermaye yapısı güçlendirilen İGE A.Ş., geçen Mart ayında faaliyete başladı. Bu kapsamda, 1 Haziran 2022 itibarıyla İGE A.Ş. 1,9 milyar değerinde kefalet sağladı. 2022 yılında ihracat hedefimiz Sayın Cumhurbaşkanımızın işaret ettiği 250 milyar dolardır. Bu hedef, Türk üretici ve ihracatçıların başarılarıyla adım adım yaklaştığımız bir aşamadır. Böylesi bir hedefimizin olması, bizleri daha çok katma değer yaratmak üzere ciddi manada motive etmektedir. İnşallah, başarılarımız bu yıl olduğu gibi ilerleyen yıllarda da çoğalarak devam edecektir."

“Dünyanın önde gelen üretim ve ihracat üslerinden biri olma yolunda ilerliyoruz”

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ise konuşmasında Türkiye'nin dünyanın önde gelen üretim ve ihracat üslerinden biri olma yolunda ilerlediğini vurguladı. Genel kurulun ekonomi ve ihracatçılar için hayırlara vesile olmasını dileyerek ihracatın şampiyonlarını tebrik eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, hemen her ay rekorlarla büyüttükleri ihracatı geçen yıl 225 milyar doların üzerine çıkardıklarını, Mayıs 2022 itibarıyla 12 aylık bazda ihracatı 243 milyar dolara yükseltmeyi başardıklarını ifade etti. Erdoğan, böylece Türkiye'nin dünya ihracatından aldığı payı da yüzde 1,05 seviyesine ulaştırdıklarını, her geçen ay bu oranı daha da yukarı taşıyacaklarını söyledi.

“Üretim ve ihracat yolunda adım atan herkesin yanındayız”

Günümüzde Türkiye'nin 217 ayrı ülke ve bölgeye yaptığı ihracatla bayrağını dünyanın her yerinde dalgalandıran bir ülke hâline geldiğini belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, şunları kaydetti: “İhracatımızın sadece miktar olarak değil, birim değer itibarıyla yükselmesi ayrıca önemlidir. Bu tablo yüksek katma değerli ürünler ihracat etme hedefimize adım adım yaklaştığımızı işaret ediyor. Türkiye'nin 2022'nin ilk çeyrek büyümesinin yaklaşık yarısını ihracatımız sırtlamış vaziyette. Bu tablo ülkemizi yatırım, istihdam, üretim, ihracat ve cari fazlayla büyütme hedefimiz doğrultusunda emin adımlarla yürüdüğümüzün ispatıdır. Sağlık kriziyle başlayıp Karadeniz'in kuzeyindeki savaşla güvenlik krizine evrilen, beraberinde siyasi krizi ve küresel ekonomik krizi de tetikleyen bir süreçte bu başarıların elde edilmesi ise hepimiz için kıvanç vericidir. Bu başarıdan dolayı her birinizi ayrı ayrı tebrik ediyorum. Bu başarıyı daha ileri taşımak için üzerimize düşen sorumluluklar var. Mesela İhracatın Şampiyonları Ödülü'nü vereceğimiz otomotiv firmalarımızdan, yapımına burada başladıkları modellerin üretimini, yeni modelleri devreye aldıktan sonra da sürdürmelerini bekliyorum. Bunun için kendilerine her türlü desteği vereceğimize şüpheleri olmasın. Yerli otomobilimiz TOGG'un hikâyesi bunun en somut örneğidir.”

Son 20 yıllık süreçte Türkiye'nin ihracatını 6 kat, ihracatçı sayısını ise 4 kat artıran bir hükümet olduklarını aktaran

Koç Holding Yönetim Kurulu Başkan Vekili ve Ford Otosan Başkanı Ali Koç, TİM 2021 Yılı İhracat Şampiyonu Ford Otomotiv Sanayi'nin ödülünü Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın elinden aldı.

Elektrik-elektronik sektöründe ihracat şampiyonluğunu elde eden Vestel'in ödülünü Ticaret Bakanı Mehmet Muş, Zorlu Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Zorlu'ya takdim etti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, böylece ayda ortalama 3 milyar doları bile bulmayan ihracatı ayda ortalama 20 milyar dolar seviyesine çıkardıklarını bildirdi.

Dünya genelinde ortaya çıkan krizler ve karşılaşılan engeller sebebiyle programın biraz gerisinde kalınmış da olsa ihracatın yeniden 2 kat artırılmasının önünde hiçbir engel görmediklerini, tam tersine dünyadaki gelişmelerin bu konuda işlerini kolaylaştırdığını anlatan Cumhurbaşkanı Erdoğan, konuşmasını şöyle sürdürdü: “Yaklaşık 2,5 yıldır etkili olan küresel sağlık krizi ve ardından gelen güvenlik krizi, dünyadaki üretim ve tedarik merkezlerinin yeniden şekillenmesini zorunlu hâle getirdi. Çin'den Avrupa'ya bütün buralarda, özellikle bu konuda ilk öne çıkan ülke, ülkemiz Türkiye'dir. Geçen 20 yılda

ülkemizi, kurduğumuz güçlü eğitim, sağlık, ulaştırma, haberleşme, enerji, sanayi, teknoloji altyapısı sayesinde dünyanın önde gelen üretim ve ihracat üslerinden biri olma yolunda ilerletiyoruz. Mevcut kapasitelerimizi kullanarak artan talepleri karşılama imkânına sahibiz. Kapasitelerimizi hızla artırma, yeni yatırımlarla katlayarak büyütme imkânı daima elimizin altındadır. Bu yıl sonu için belirlediğimiz 250 milyar dolarlık ihracat rakamını fazlasıyla geçeceğimiz anlaşılıyor. Bir başka ifadeyle 2023 hedefimize doğru giderek artan bir hızla yaklaşıyoruz. Rabbim bu süreçte ülkemizin önüne bir kaza, bela, musibet çıkarmadığı, milletimizi siyasi, sosyal, ekonomik istikrarsızlıklarla imtihan etmediği sürece hedeflerimize ulaşmamızın önünde bir mâni görmüyoruz.”

Konuşmaların ardından Türkiye'nin ihracat şampiyonları listesinde ilk 10 sırada yer alan şirketlerin yöneticileri ödülleri Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın elinden aldı.

Tek adayla gidilen seçimde Mustafa Gültepe, TİM'in yeni başkanı oldu

İhracatın Şampiyonları Ödül Töreni'nin ardından gerçekleştirilen seçimle ihracat ailesinin yeni başkanı da belli oldu. Daha önce birlik ve sektör başkanlarından büyük bölümünün adı üzerinde uzlaşma sağladığı İHKİB Başkanı Mustafa Gültepe, Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin (TİM) 5. Yönetim Kurulu Başkanı oldu.

Genel kurulda konuşan Başkan Mustafa Gültepe, TİM Başkanlığı seçimi sürecinde sektörlerin ve birliklerin örnek bir dayanışma sergilediklerinin altını çizdi. 100 bini aşkın ihracatçı ailesinin liderliği konusunda kendisine güvenen ve destekleyen herkese teşekkür eden Gültepe, şunları söyledi: "İhracat, Türkiye'nin geleceği ve vazgeçilmezi. Biz Türkiye'yi ihracatta marka ülke yapma hedefiyle yola çıktık. Tüm sektörlerimizde bilimsel ve teknolojik dönüşümü tamamlamak zorundayız. Yüksek katma değerli ihracat yapan, ulaşım ve lojistik altyapısı güçlü, tehditleri fırsata dönüştüren, rekabet gücü yüksek bir Türkiye'yi inşa etmek durumundayız. Dünyadaki trendleri izleyen değil, belirleyen bir ülke olmak için çalışacağız. Ülkemizin küresel ihracattan aldığı pay yüzde 1 civarında bulunuyor. Bu payı yüzde 50 artıracak potansiyelimizin

olduğuna inanıyorum. Kilogram başına ihracatta en azından 2 doları yakalayabiliyoruz. Hedefin zor, sürecin meşakkatli olduğunu biliyorum. Ama ortak akılla, 27 sektörümüzün, 61 birliğimizin etkin katılımıyla, üstesinden gelemeyeceğimiz sorun olmadığına inanıyorum. Yeni dönemde TİM'i strateji ve vizyon liderliği yapan, gündem belirleyen bir kimliğe kavuşturacağız. Daha aktif ve senkronize çalışacağımız birliklerimizden gelecek projeler ve bilgi akışı en önemli veri kaynağımız olacak. Projeleri olgunlaştırıp, ekonomi

yönetimine taşıyarak ihracatımızın gelişimine katkı sunacağız."

Başkan Mustafa Gültepe, tüm çalışmalarda herkese eşit mesafede duracaklarını ve kısır tartışmaların içinde kaybolmayacaklarını sözlerine ekledi.

27 sektör konsey başkanı belli oldu

TİM başkanlık seçimlerinde 27 sektörün konsey başkanları da belirlendi. Çelikte İbrahim Pektaş, Çimento, cam seramik ve toprak ürünlerinde Erdem Çenesiz, demir ve demir dışı metallerde Çetin Tecdelioğlu, deri ve deri mamullerinde Mustafa Şenocak, elektrik ve elektronikte Fatih Kemal Ebiçioğlu, fındık ve mamullerinde Hasan Osman Sabır, gemi ve yat hizmetlerinde Başaran Bayrak, halıda Salihattin Kaplan, hazır giyim ve konfeksiyonda Mustafa Gültepe, hizmette Ahmet Bolat, hububat bakliyat yağlı tohumlar ve mamullerinde Ahmet Tiryakioğlu, iklimlendirme sanayisinde Salih Zeki Poyraz, kimyevi maddeler ve mamullerinde Adil Pelister, kuru meyve ve mamullerinde Birol Celep, madende Rüstem Çetinkaya, makine ve aksamlarında Kutlu Karavelioğlu, meyve ve sebze mamullerinde Melissa Tokgöz, mobilya kâğıt ve orman ürünlerinde Ahmet Gülec, mücevherde Ayhan Güner, otomotiv endüstrisinde Baran Çelik, savunma ve havacılıkta Latif Aral Aliş, su ürünleri ve hayvansal mamullerde Ali Can Yamanyılmaz, süs bitkilerinde İsmail Yılmaz, tekstil ve ham maddelerinde Ahmet Fikret Kileci, tütünde Ömer Celal Umur, yaş meyve ve sebze Ali Kavak, zeytin ve zeytinyağında ise Davut Er sektör konseyi başkanı seçildi.

TİM'in yeni başkanı
Mustafa Gültepe

TÜRKİYE-İSPANYA EKONOMİK İLİŞKİLERİ DAHA İLERİYE TAŞINIYOR

İspanya'nın başkenti Madrid'de JETCO 2. Dönem Toplantısı kapsamında İspanya Sanayi, Ticaret ve Turizm Bakanı Reyes Maroto ile ekonomik ilişkileri daha ileriye taşımayı hedefleyen protokolü imzalayan Ticaret Bakanı Mehmet Muş, 20 milyar dolarlık ticaret hacmi hedefine adım adım yaklaşıldığını belirtti.

Ticaret Bakanı Mehmet Muş, İspanya ile 20 milyar dolarlık ticaret hacmi hedeflediklerini belirtti.

Türkiye-İspanya Ortak Ekonomi ve Ticaret Komisyonu (JETCO) 2. Dönem Toplantısı dolayısıyla Madrid'de resmi temaslarda bulunan Ticaret Bakanı Mehmet Muş, İspanya Sanayi, Ticaret ve Turizm Bakanı Reyes Maroto ile iki ülke arasındaki ekonomik ilişkileri farklı alanlarda daha ileriye taşımayı hedefleyen protokolü imzaladı.

Büyük ölçekli firmaların direktörlerinin katılımıyla İspanya Ticaret Odası'nda organize edilen toplantıda konuşan Ticaret Bakanı Mehmet Muş, ikili ticaret hacminin 2021'de 16 milyar dolar olduğunu ve 2022'nin ilk 4 ayında bir önceki yılın aynı dönemine oranla yüzde 16'lık bir artış kaydedildiğini vurgulayarak, 20 milyar dolarlık ticaret hacmi hedefine adım adım yaklaşıldığını belirtti.

"Türkiye en isabetli adres olmaya devam ediyor"

"Türkiye, küresel ölçekte yaşanan büyük sınamalarda dahi, güvenli ve sağlam bir tedarikçi olarak rüştünü bir kez daha ortaya koymuştur. Türkiye en isabetli adres olmaya devam ediyor." diyen Bakan Muş, Avrupalı üreticilerin tedarikçilerini çeşitlendirmeye başladıklarında Türkiye'nin ön plana çıktığını ve bunun İspanya ile ticarete de olumlu yansıdığını kaydetti.

Bakan Muş, İspanya merkezli çok uluslu şirketlerin Türkiye'yi daha iyi bir yerde konumlandığını, iki ülkenin imkânlarını birleştirdiği takdirde potansiyelin çok daha fazla artacağını söyledi. Türkiye'nin İspanya ihracatının yaklaşık 3'te 1'ini tekstil ürünlerinin oluşturduğunu ve lojistik anlamda çok

iyi bir iş birliği bulunduğunu aktaran Bakan Muş, otomotiv, makinenin yanı sıra bilişim, sağlık, savunma, Avrupa Yeşil Mutabakat eylem planları ve hizmet sektörlerinde de iş birliğini geliştirmeyi hedeflediklerini dile getirdi.

İspanya'nın Türkiye'ye yatırım yapan ülkeler sıralamasında, 8 milyar dolar ile 8'inci sırada olduğunu kaydeden Bakan Muş, mevcut iş birliğini dijitalleşme, akıllı şehirler, yapay zekâ, savunma, havacılık, uzay endüstrisi alanlarında geliştirecek önemli potansiyellerin olduğunu altını çizdi. Bakan Muş, "İstanbul-Barcelona arasında Ro-Ro gemi taşımacılığı hattının bir an önce açılması için elimizden geleni yapacağız." dedi.

Diğer yandan geçen yıl salgına rağmen 104 bin İspanyol turistin Türkiye'ye, 140 bin Türk'ün de İspanya'ya geldiği bilgisini paylaşan Bakan Muş, sağlık turizmini de geliştirmek için yeterli imkânlar olduğunu ifade etti.

"Enerji ve ham madde sorunlarına karşı ortak mücadele edebiliriz"

İspanyol Bakan Maroto ise iki ülkenin karşılıklı çıkarlarına uyumlu olarak, diyalog ve iş birliğini artırıcı, verimli bir toplantı geçirdiklerini vurguladı. Bakan Maroto, "Türkiye bizim için çok önemli stratejik bir ortaktır. Dünya çapında çok önemli ticari ortaklarımızdan biri olan Türkiye, hem ekonomik hem de ticari olarak şirketlerimiz için çok önemli bir pazar." diye konuştu.

İki ülkenin imkânlarını en iyi şekilde kullanarak, salgın boyunca çok verimli iş birliği yaptığını aktaran Maroto, mevcut küresel ortamda, Türkiye ve İspanya'nın enerji ve ham madde sorunlarına karşı ortak mücadele edebileceğini belirtti.

İspanyol bakan, özellikle su, yenilenebilir enerji, havacılık, denizcilik ve savunma alanlarında tecrübeli İspanyol firmaların Türkiye'deki iş birliklerini artırması çağrısında bulundu.

16
MİLYAR
DOLAR

TÜRKİYE
İLE İSPANYA
ARASINDAKİ
TİCARET
HACMİ

CATALBAS

SORUNSUZ HİZMET SINIRSIZ ENERJİ

“Başarılı projelere, birlikte imza atmak ve çatınızda elektrik üreterek hem doğaya hem bütçenize katkı sağlamak için aylık tüketiminize göre ihtiyaç analizlerinin hazırlanması konusunda bizi arayın. Ücretsiz keşif ve teklif hizmetlerimizden faydalanın.”

YAŞ MEYVE SEBZEDE BULGARİSTAN'LA YAŞANAN SORUNLAR İÇİN ÇÖZÜM ARAYIŞI

Türkiye Yaş Meyve Sebze İhracatçı Birlikleri Sektör Kurulu, Kapıkule Gümrük Kapısının karşısındaki Bulgaristan Kapitan Andreevo Gümrük Kapısında gıda analizleriyle ilgili yeni planlamalar nedeniyle ortaya çıkan sıkıntılara çözüm sağlamak amacıyla Bulgar heyeti ile bir araya geldi.

Sektör Kurulu Başkanı Ali Kavak ile kurul üyeleri Senih Yazgan, Oğuzhan Altun, Berdan Ber, Ramazan Keskin ve Mehmet Ali Can, Kapıkule Gümrük Müdürlüğü'ne giderek bir dizi incelemelerde bulundu. Türkiye Yaş Meyve Sebze İhracatçı Birlikleri Sektör Kurulu heyeti, daha sonra Bulgaristan Tarım Bakan Yardımcısı Ivan Hristanov, Bulgaristan Gıda Güvenliği Ajansı Başkan Yardımcısı Angel Mavrovski, Türkiye'nin Sofya Büyükelçisi Aylin Sekizkök, Başkonsolosu Korhan Küngerü, Sofya Ticaret Müşaviri Sinem Taştan, Trakya Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürü Nihat Kımık ile bir araya geldi.

Toplantıda, Bulgaristan tarafında mevcut laboratuvarın kapatılması sonrasında geçiş sürecinde yaşanan sıkıntılar, analiz uygulanan ürünler ve analiz sıklığı, girişte doktor kontrolü ile yapılan Uygunluk Belgesi denetimleri, uygulama yapacak aracı şirketlerin bir an önce devreye alınması, kapıda bekleyen TIR'ların yoğunluğunun azaltılması konuları gündeme geldi. Görüşmede, analizler ve kapıda yaşanan beklemelemlerden dolayı

ürünlerin zamanında teslim edilemediğine dikkat çekildi. Bulgar tarafına iletilen taleplerin değerlendirmeye alındığını kaydeden Sektör Kurulu Başkanı Ali Kavak, görüşmelerin olumlu geçmesinden memnuniyet duyduklarını belirtti. Kavak, Bulgaristan Tarım Bakan Yardımcısı Ivan Hristanov ve Bulgaristan Gıda Güvenliği Ajansı Başkan Yardımcısı Angel Mavrovski'ya görüşme anısına hediyeler takdim ederek teşekkürlerini sundu.

Hatay'dan Kıbrıs'a açılan yeni kapı: HADO

Hatay ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) arasında düzenli sefer yapacak Hatay Deniz Otobüsü İşletmesi (HADO) hizmete girdi. Arsuz Madenli Yat Limanı ile Girne arasındaki ilk sefer 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'nda gerçekleştirildi. Hataylı Kıbrıs gazileri, kentin iş, sanat ve siyaset başta olmak üzere farklı kesimlerinden birçok temsilcinin yolculuk yaptığı ilk seferde

Hatay Büyükşehir Belediye Başkanı Lütfü Savaş, Sinan Paşa Gemisi'nin kaptan köşkünde dümen tuttu.

HADO'nun ülkeye ekonomik, siyasi ve stratejik katkı sağlayacağını belirten Başkan Lütfü Savaş, deniz otobüsü seferleriyle eş zamanlı olarak deniz hudut kapısının açıldığını söyledi. Girne'ye haftada 2 gün sefer yapılacağı bilgisini paylaşan Başkan Savaş, KKTC'de 40 bin civarında

Hataylı'nın yaşadığını, HADO'nun bu insanlar için de alternatif bir ulaşım aracı olacağını kaydetti.

Deniz otobüsü seferlerinin maliyetli bir iş olduğunu dile getiren Başkan Lütfü Savaş, "Her seferde 5 ton mazot tüketiliyor. Gidiş dönüş 10 ton. Bunun yanı sıra liman giriş-çıkış ücretleri ve ek ücretler var. Ancak esas maliyet mazotta. Yaptığımız hesaplamalara göre 250 yolcuya ulaştığımız takdirde ki bu da deniz otobüsünün yaklaşık yarısı demek, masrafımızı çıkarıyoruz. Eğer kırtarırsa şu anda 750 TL olan bilet fiyatlarını aşağı çekeriz." dedi.

HADO için yeni rota arayışları içinde olduklarını da aktaran Hatay Büyükşehir Belediye Başkanı Lütfü Savaş, "Beyrut ve Hayfa limanları arasında bir sefer koymak gibi hedefimiz var. Bu ikisi arasında ciddi bir rekabet yaşanıyor. İkisinden birini tercih etmemiz lazım. Muhtemelen Beyrut'u seçeceğiz, onlar daha istekli görünüyor. Haftada bir Hatay-Beyrut seferi yapmayı planlıyoruz." bilgisini verdi.

BAŞKAN MEMİŞ'İN İLK İSTİŞARE TOPLANTISI HATAY'DA

AHBİB Başkanı Veysel Memiş, beraberinde AKİB Genel Sekreteri Mehmet Ali Erkan ile hizmet döneminin ilk istişare toplantısını Hatay'da gerçekleştirdi. Geçen yıl yüzde 35,7 artışla 94,9 milyon dolarlık hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri ihraç eden, bu yılın ilk 4 ayında ise ihracat performansını yüzde 42,2 artışla 44,6 milyon dolar düzeyine ulaştıran Hataylı AHBİB üyelerine, devlet tarafından sağlanan teşvikler ve destekler hakkında bilgi aktarıldı.

Akdeniz Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (AHBİB) Yönetim Kurulu Başkanı Veysel Memiş, ortak akılla, şeffaf, ulaşılabilir ve iletişim içinde tüm paydaşlarla birlikte hareket etme prensibi doğrultusunda ilk istişare toplantısını Hatay'da gerçekleştirdi.

Hatay Erol Bilecik Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilen toplantıda Türk hububat ve yağlı tohumlar sektörünün uluslararası piyasalardaki durumu, Akdeniz Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği'nin sektöre sağladığı destekler, ihracatçılara sağlanan teşvikler ve yardımlar ile Hataylı firmaların sorunları ve talepleri değerlendirildi.

"Hataylı üyelerimiz zor şartlara rağmen ihracat artışları sağlıyor"

Akdeniz İhracatçı Birlikleri (AKİB) Genel Sekreteri Mehmet Ali Erkan ile birlikte Hataylı AHBİB üyeleriyle bir araya gelen Başkan Veysel Memiş, geçen yıl Ha-

tay'ın toplam 2,39 milyar dolarlık ihracatında hububat, bakliyat ve yağlı tohumlar sektörünün yüzde 35,7 artışla 94,9 milyon dolar değer elde ettiğini, bu ilde 2022 yılının ilk 4 ayındaki sektör ihracatının ise yüzde 42,2 artışla 44,6 milyon dolar düzeyine ulaştığını belirtti.

Küresel ticarete enerji, ham madde, işçilik ve lojistik maliyetlerindeki artışlara rağmen yeni başarı hikâyeleri yazan Hataylı AHBİB üyelerini ortaya koydukları başarılarından dolayı tebrik eden Başkan Veysel Memiş, 2026 yılına kadar devam edecek hizmet döneminde Yönetim Kurulu Üyeleri ile birlikte bölge ihracatçılarının sorunlarının çözümü için seferber olacaklarını söyledi. Başkan Veysel Memiş, AHBİB üyesi firmaların, devlet yardımlarından etkin bir şekilde yararlanmalarını sağlamak ve pazarlama kabiliyetlerini geliştirmek amacıyla Birlik olarak Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesi (URGE) projeleri yürüttüklerini, Hataylı meslektaşlarının da bu faaliyetlere katılım göstererek küresel ticarete yeni pazarlara erişebileceğini belirtti.

"Sorunları ilk ağızdan dinleyerek çözümün takipçisi olacağız"

AHBİB Yönetim Kurulu Başkanı Veysel Memiş, "2026 yılına kadar devam edecek hizmet döneminizde AHBİB'i Türkiye genelinde karar verici ve inisiyatif alabilen bir birlik hâline getirmeyi istiyoruz. Bu kapsamda genç, dinamik, şeffaf ve sorunlara çözüm odaklı bir yönetim anlayışı sergileyeceğiz. Yılda en az 2 defa tüm sektör paydaşlarımızın katılımıyla istişare toplantıları düzenleyeceğiz. Sorumluluk bölgemizdeki illerde yapacağımız bu toplantıların yanında üyelerimizle sürekli iletişim hâlinde olup sorunları ilk ağızdan dinleyerek çözümün takipçisi olacağız. Bu toplantıların ilkinin Hatay'da gerçekleştirdik. Hizmet dönemimizde öncelikli hedefimiz geçen yıl 1,57 milyar dolar düzeyinde gerçekleşen bölge ihracatımızı en az yüzde 35 oranında artırmak ve Türkiye geneli sektör ihracatında yüzde 17 olan payımızı 2 katına çıkarmaktır. İstişare kültürünü güçlendirip ortak akılla hareket ederek bu hedeflerimize ulaşacağımıza inanıyorum." diye konuştu.

AHBİB Yönetim Kurulu Başkanı
Veysel Memiş

TÜRKİYE EKONOMİSİ YILIN İLK ÇEYREĞİNDE YÜZDE 7,3 BÜYÜDÜ

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2022 yılının ilk çeyreğine (Ocak-Mart) ilişkin gayrisafi yurt içi hasıla (GSYH) sonuçlarını açıkladı. Buna göre, GSYH tahmini, zincirlenmiş hacim endeksi olarak bu yılın ilk çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 7,3 artış gösterdi. Üretim yöntemine göre cari fiyatlarla GSYH tahmini, ilk çeyrekte geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 79,5 artarak 2 trilyon 496 milyar 328 milyon lira olarak gerçekleşti. GSYH'nin birinci çeyrek değeri cari fiyatlarla 179 milyar 800 milyon dolar oldu.

GSYH'yi oluşturan faaliyetler incelendiğinde yılın birinci çeyreğinde zincirlenmiş hacim endeksi olarak finans ve sigorta faaliyetleri yüzde 24,2, bilgi ve iletişim faaliyetleri yüzde 16,8, hizmetler yüzde 14,9, mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri yüzde 8,9, sanayi yüzde 7,4, diğer hizmet faaliyetleri yüzde 6,8, kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri yüzde 5,2 ve tarım yüzde 0,9 arttı. Mal ve hizmet ihracatı, yılın birinci çeyreğinde geçen yılın aynı çeyreğine göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak yüzde 16,8, ithalatı da yüzde 2,3 oranında yükseldi.

KAYSERİ, SERAMİK ZIRH MALZEMELERİ İHRAÇ EDECEK

Kayseri Sanayi Odası ve Kayseri Ticaret Odası öncülüğünde kurulan Kayseri İleri Malzemeler Teknoloji A.Ş., Hollanda'dan bir firmayla seramik zırh malzemelerinin teminini ve çeşitli zırh ürünlerinin Türkiye'de üretilmesini içeren iş birliği anlaşması imzaladı.

Kayseri Sanayi Odası Başkanı ve Kayseri İleri Malzemeler Teknoloji A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Büyüksimitçi, iki odanın yanı sıra Kayseri merkezli 11 firmanın ortaklığıyla kurulan şirketin ileri malzemeler, elektronik seramikler, ileri balistik sistemler, seramik matris kompozitler ve özel sensörler ürettiğini belirtip, Hollandalı TenCate Advanced Armor ile seramik zırh malzemelerinin temini ve çeşitli zırh

ürünlerinin Türkiye'de üretilmesi için çalışma yapacaklarını belirtti.

Anlaşma kapsamında Kayseri İleri Malzemeler Teknoloji A.Ş.'nin Hollandalı şirkete yüzde 100 yerli ham madde kullanarak ve kendi özgün reçeteleriyle ürettiği seramik zırh malzemelerini teslim edeceğini kaydeden Büyüksimitçi, yüzde 25 kapasite artırımı ve 65 yeni personel alımı planladıklarını açıkladı.

Mehmet Büyüksimitçi, "Kayseri İleri Malzemeler Teknoloji A.Ş.'yi kurarken önümüze koyduğumuz hedeflerden biri, Türkiye'de üretilmeyen kritik malzemeleri, yerli ham maddeler ve özgün reçeteler kullanarak üretmek ve bunları, nihai ürün üreten yerli ve yabancı firmalara sağlamaktır. Bu kritik malzemeler arasında balistik koruma amaçlı kullanılan seramik zırh malzemeleri de bulunuyor. Şirket olarak yerli ve yabancı tüm üreticilere eşit mesafedeyiz ve hepsinin ihtiyaçlarını karşılamaya hazırız. Kendi nihai zırh çözümleri olan bir firma olmak istemiyoruz. Nitekim TenCate Advanced Armor ile yaptığımız iş birliği de bu yaklaşımımıza uygun olarak, onlar adına üretim yapmayı kapsıyor. Yerli ve yabancı firmalarla benzer modellerle iş birliği yapmaya gelecek dönemde de devam edeceğiz." diye konuştu.

"Hindistan'ın kararı, Türk çeliğinin önünü açtı"

Çelik İhracatçıları Birliği (ÇİB) Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Uğur Dalbeler, uluslararası piyasanın altında fiyatlarla çelik satışı gerçekleştiren Hindistan'ın demir cevherine yüzde 45, nihai ürünlere ise yüzde 15 vergi uygulaması kararının Türk çelik ihracatını olumlu etkileyeceğini söyledi. Hindistan'ın vergi kararı ile söz konusu ürünlerinin uluslararası piyasa fiyatlarına yaklaştığını kaydeden Dalbeler, "Rusya ve Ukrayna 2020'de çoğunlukla dünyanın en büyük ikinci çelik ithalatçısı olan Avrupa Birliği'ne olmak üzere 46,7 milyon ton ihracat yaptı. Savaş nedeniyle Rusya ve Ukrayna'nın sistemin dışına çıkmasıyla Hintli üreticilerin ihracata ağırlık vermesi sonucunda bu ülkede iç piyasada fiyatlar arttı. Hindistan hükümeti de ihracata gümrük vergisi getirerek iç piyasada fiyat artışını durdurmak istiyor. Bu durum ise Türk çelik ürünlerinin ihracat pazarında rekabet gücünü artıracaktır. Avrupa Birliği pazarında da Türk çelik ürünleri avantajlı konuma gelecektir. Bu karar sektörümüze olumlu yansıtacaktır." dedi.

TÜRKİYE'NİN HAM ÇELİK ÜRETİMİ NİSAN AYINDA YÜZDE 1,6 ARTTI

Türkiye'nin ham çelik üretimi, Nisan ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 1,6 artışla 3,4 milyon ton oldu. Türkiye Çelik Üreticileri Derneği (TÇÜD) Genel Sekreteri Veysel Yayan, "Nisan 2022'de dünyanın en büyük 15 ham çelik üreticisi ülke listesinde Hindistan, Rusya, İtalya ve Türkiye haricindeki ülkelerin üretimlerinde düşüş gözlenmiştir." dedi.

Nisan ayında Türkiye'nin ham çelik üretimi, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 1,6 artarak 3,4 milyon tona ulaştı. Ham çelik üretimi, yılın ilk 4 ayında yüzde 3,2 düşüşle 12,8 milyon ton seviyesinde gerçekleşti. Nihai mamul çelik tüketimi, Nisan ayında yıllık bazda yüzde 1,2 azalışla 3 milyon ton, Ocak-Nisan döneminde yüzde 5,1 gerileyerek 11,5 milyon ton oldu. Nisan 2022'de çelik ürünleri ihracatı, miktar yönünden yıllık bazda yüzde 12,1 azalışla 1,4 milyon ton, değer yönünden yüzde 18,1 yükselişle 1,4 milyar dolar olarak kayıtlara geçti. Ocak-Nisan döneminde, geçen yılın aynı dönemine kıyasla ihracat miktar olarak yüzde 0,5 azalışla 5,7 milyon ton, değer olarak yüzde 39,3 artışla 5,4 milyar dolar oldu. Nisan ayında çelik ürünleri ithalatı, geçen yılın aynı ayına göre miktar yönünden yüzde 17,9 azalışla 1,3 milyon ton, değer yönünden yüzde 11,2 artışla 1,4 milyar dolar olarak gerçekleşti. Bu yılın ilk 4 ayında ithalat, geçen yılın aynı dönemine göre, miktar yönünden yüzde 4,7 azalışla 5,3 milyon ton, değer yönünden ise yüzde 35,7 yükselişle 5,7 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti.

İthalattaki düşüşte Rusya-Ukrayna Savaşı etkili

TÇÜD Genel Sekreteri Veysel Yayan, yaptığı değerlendirmede dünya ham çelik üretimindeki düşüşün, Nisan ayında da devam ettiğini belirterek, "Nisan 2022'de dünyanın en büyük 15 ham çelik üreticisi ülke listesinde Hindistan, Rusya, İtalya ve Türkiye haricindeki ülkelerin üretimlerinde düşüş gözlenmiştir." dedi.

Veysel Yayan, son dönemde hurda ihracatına yeni birtakım engeller getirilmeye çalışıldığına işaret ederek, şunları kaydetti: "Şimdiye kadar engeller daha çok piyasa dışı ekonomiler tarafından getirilmiş iken, son zamanlarda Avrupa Birliğinde (AB) de benzeri eğilimler ortaya çıkmıştır. AB hurda ihracatını doğrudan kısıtlamak yerine, iklim değişikliği ve Yeşil Mutabakat

TÇÜD Genel Sekreteri Veysel Yayan, Avrupa Birliği ülkelerinde son dönemde hurda ihracatına yeni birtakım engeller getirilmeye çalışıldığına dikkat çekti.

ile ilgili çalışmalara atıfta bulunarak engellemeye çalışmaktadır. AB'nin, Yeşil Mutabakatı ileri sürerek kendi çelik sektörlerine ilave destek olmak için, hurda ihracatını engellemeye çalışmasının, AB ile aramızdaki Serbest Ticaret ve Gümrük Birliği anlaşmalarına tamamiyle aykırı ve kabul edilemez olduğu, söz konusu uygulamanın hayata geçirilmemesi gerektiği, aksi takdirde Türk çelik sektörünün Yeşil Mutabakat'a ilişkin çalışmalarının da olumsuz yönde etkileceği değerlendirilmektedir."

"Yoğun korumacı politikalar uygulamak AB'ye yakışmıyor"

Avrupa Birliği Komisyonu'nun gerek koruma tedbirleri ve gerekse dumping soruşturmalarıyla kendi çelik üreticilerini korumaya yönelik subjektif bir tavır sergilediğinin açık bir şekilde görüldüğünü vurgulayan Yayan, "Hurda ihracatının engellenmesi, bir taraftan AB'ye üye ülkelerde çelik üreticilerine daha düşük fiyatlarla hurda tedarik etme imkânı sağlayarak, haksız rekabete yol açacak, diğer taraftan da düşen fiyatlar sebebiyle gelirleri azalacak olan AB'deki hurda üreticilerinin yatırımlarını, hurda toplama faaliyetlerini ve iklim değişikliğine yönelik çalışmalarını, iddia edildiğinin aksine olumsuz yönde etkileyecektir." görüşünü paylaştı.

Yayan, şimdiye kadar Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) kararlarında da ifade edildiği üzere, AB'nin uluslararası hukuka aykırı koruma tedbiri uygulamalarıyla, dumping vergisi konusundaki tek taraflı kararlarında olduğu gibi hurda ihracatını da koruma tedbiri kapsamında engellemeye çalıştığı değerlendirilmesinde bulundu.

İSO 500 LİSTESİNE AKİB'DEN 68 ŞİRKET GİRDİ

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2021 listesinde Akdeniz İhracatçı Birlikleri'ne (AKİB) üye sanayi kuruluşlarının sayısı 54'ten 68'e yükseldi. Sanayinin devler liginde AKİB'e üye firmaların üretimden net satışları 424 milyar 149 milyon TL, ihracatı 8 milyar 645 milyon dolar düzeyinde gerçekleşti. İSO 500 listesinde Kayseri 18, Adana 12, Hatay 10, Mersin 7 ve Karaman 1 firma ile yer aldı.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından her yıl açıklanan Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırmasının 2021 yılı sonuçlarına göre Akdeniz İhracatçı Birlikleri (AKİB) devler liginde 68 firma ile temsil edildi. İSO 500'ün ihracatı 2021'de yüzde 33,9'luk artışla 85,8 milyar dolara ulaşırken AKİB'e üye firmaların bu tutara desteği 8 milyar 645 milyon dolar düzeyinde gerçekleşti. İSO 500 listesinde AKİB'in sorumluluk bölgesini oluşturan illerden Kayseri 18, Adana 12, Hatay 10, Mersin 7 ve Karaman 1 firma ile yer aldı. Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırmasında üretimden net satış tutarı 424 milyar 149 milyon TL olan AKİB'e üye firmaların sektörel dağılımı değerlendirildiğinde 17 firma ile demir çelik, 15 firma ile tekstil, 14 firma ile gıda sektörleri başı çaktı.

Lider TÜPRAŞ tahtını korudu

Sanayi sektörü başta olmak üzere Türkiye ekonomisinin büyümesinden ihracatına, finansmanından yatırım iklimine kadar birçok alanda detaylı bilgiler içeren araştırmaya göre, TÜPRAŞ üretimden satışlarda 136,8 milyar lirayla listede ilk sırayı alırken, Ford Otomotiv 67,3 milyar lirayla yine ikinci sırada yer aldı.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan (Ortada) 2021 yılı İSO 500 Araştırması'nın sonuçlarını kamuoyu ile paylaştı.

Bu yıl üçüncü sırada yer alan sanayi kuruluşu değişti. Geçen yıl Oyak-Renault'nun yer aldığı üçüncü basamağa 55,2 milyar liralık üretimden satışla üç sıra birden yükselen Star Rafineri yükseldi. Star Rafineri'yi 46,2 milyar liralık üretimden satışla Toyota Otomotiv takip ederken, beşinci basamakta 38,7 milyar lirayla geçen yıl listenin 10. sırasında yer alan İskenderun Demir ve Çelik yer aldı. Altıncı sıradaki şirket, isminin açıklanmasını istemeyen, Ereğli Demir ve Çelik 36,8 milyar lirayla yedinci, Arçelik 35,8 milyar lirayla sekizinci, Oyak-Renault 34,4 milyar lirayla dokuzuncu, Tofaş 26,6 milyar lirayla 10'uncu oldu.

İSO 500'ün üretimden satışları 2,05 trilyon liraya yükseldi

Türkiye'nin 500 büyük sanayi kuruluşunun üretimden satışları geçen yıl 2020'ye göre yüzde 73,8 artarak 2,05 trilyon liraya ulaştı. Artışın yüksek olmasında, ihracattaki güçlü büyüme ile döviz kurları ve enflasyondaki hareketlenme etkili oldu. 2021 tüketici enflasyonundan arındırıldığında üretimden satışların reel olarak önceki yıla göre yüzde 27,7 ile oldukça yüksek bir artış sergilediği görüldü. İSO 500'ün ihracatı 2021'de yüzde 33,9'luk artışla 85,8 milyar dolara ulaştı. Ekonominin lokomotifleri olan şirketler, Türkiye ihracatının yüzde 38,1'ini, sanayi ihracatının ise yüzde 39,4'ünü gerçekleştirdi.

Faaliyet kârında yüzde 139'luk artış

En büyük 500 sanayi şirketinin faaliyet kârı geçen yıl yüzde 139 artarak 342 milyar liraya, faiz, amortisman ve vergi öncesi kârı yüzde 120'ye yakın yükselişle 405 milyar liraya, FAVÖK kârlılığı 3,6 puan artışla yüzde 17,5'e çıktı. Vergi öncesi kâr ve zarar toplamı ise yüzde 137 artarak 219 milyar liraya yükseldi. Bu gelişme, satış kârlılığını 2,5 puan artışla yüzde 9,5'e taşıdı. Geçen yıl öz kaynaklar 624 milyar liraya yükselerek yüzde 53 artarken, toplam borçlar yüzde 71 yükselişle 1,5 trilyon liraya çıktı.

85,8
MİLYAR
DOLAR

İSO 500'DEKİ
ŞİRKETLERİN
2021 YILI
TOPLAM
İHRACATI

İSO 500 listesinde 75 şirketle ana metal sanayi sektörü ikinci sırada yer aldı.

Listede yer alan 405 şirket kâr etti

Türkiye'nin en büyük 500 sanayi kuruluşu içinde 2021'de 405 şirket kâr etti. Faiz, amortisman ve vergi öncesi kâr elde eden firma sayısı ise 489 oldu. Geçen yıl yaratılan katma değer içinde en yüksek payı yüzde 33,3 ile düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler almaya devam ederken, bu rakamın son 3 yılda yüzde 40'lara düşmesi olumlu bir gelişme olarak öne çıktı. Orta-düşük ve orta-yüksek teknolojilerin payı yüzde 60'lara yükseldi. Yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerin payı ise yüzde 6,4'ten yüzde 6,1'e geriledi. Bu veri, sanayinin yüksek teknolojiye geçiş ihtiyacının sürdüğünü gösterdi.

İstihdam ve maaşlar arttı, yabancı kuruluş sayısı azaldı

İSO 500'ün üzerindeki devreden Katma Değer Vergisi (KDV) yükü yüzde 91 artışla 24 milyar liraya yaklaştı. En büyük 500'ün istihdamı 2021'de yüzde 5,6 artarak 757 bin 24 kişiye yükseldi. Ödenen maaş ve ücretlerdeki artış ise yüzde 33 civarında gerçekleşti. Bu şirketler içindeki yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısı bir adet azalarak 109'a indi.

En yüksek şirket sayısı İstanbul'dan

Geçen yıla ilişkin araştırmada sanayinin Anadolu lehine geliştiği görüldü. 500 büyük şirket arasında başı 158 firma ile İstanbul Sanayi Odası çekerken, İSO'yu, 41 kuruluşla Kocaeli Sanayi Odası ve 40 şirketle Ege Bölgesi Sanayi Odası izledi. Ankara Sanayi Odası ve Gaziantep Sanayi Odası'ndan 33'er kuruluş listeye girerken, Kayseri Sanayi Odası'ndan 18, Bursa Ticaret ve Sanayi Odası'ndan 16 şirket araştırmada kendine yer buldu. Üretimden satışlara göre en yüksek paya sahip olan sektör yüzde 26,4 ile "ana metaller ve makine imalatı sanayi" olurken, ikinci sırada yüzde 19,9 ile "kimyasal ürünler, plastik ve kauçuk ürünleri", üçüncü sırada da yüzde 15,4 ile "kara, deniz taşıtları ve yan sanayi" yer aldı.

2,05
TRİLYON
TL

İSO 500'ÜN
ÜRETİMDEN
SATIŞ TUTARI

İSO Türkiye'nin
500 Büyük Sanayi
Kuruluşu 2021
Araştırması'nda
tekstil sektörü 46
kuruluşla temsil
edildi.

Hem kârlılık hem de finansman giderleri arttı

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, faaliyet kârı yüzde 139 artarak 342 milyar liraya çıkan İSO 500'ün üretim faaliyeti dışı gelirlerdeki artışın kârlılığa pozitif katkı yaptığını söyledi. Bahçivan, "İSO 500'ün diğer faaliyetlerden olağan gelir ve kârları 579 milyar lira iken, gider ve zararları 482 milyar lira olarak gerçekleşti. Bu iki rakam arasındaki fark alındığında, İSO 500'ün 97 milyar liralık üretim faaliyeti dışı net gelir elde ettiği görülüyor." ifadelerini kullandı.

"İSO 500'ün finansman giderleri Türk lirasındaki değer kaybı, enflasyondaki artış ve faiz oranlarındaki yükselişin etkisiyle yüzde 135 artarak 89 milyar liradan 209 milyar liraya yükseldi." diyen Bahçivan, faaliyet kârındaki artışın yüzde 139 ile daha yüksek gerçekleştiğini, finansman giderlerinin faaliyet kârına oranının hafif düşüşe rağmen yüzde 60'ın üzerinde kaldığını anlattı.

"Özkaynaklar toplam kaynaklar içindeki en düşük payı aldı"

Bahçivan, en büyük 500 şirketin dönen varlıklarının yüzde 74 artışla 1,4 trilyon liraya, duran varlıklarının yüzde 51 artışla 706 milyar liraya yükseldiğini söyledi. Geçen yıl özkaynakların 624 milyar liraya, toplam borçların ise 1,5 trilyon liraya çıktığını dile getiren Bahçivan, sözlerini şöyle sürdürdü: "Sanayinin borç-özkaynak ilişkisini ortaya koyan bu tablo,

İSO 500-2021 yılı araştırmasında en fazla şirketin yer aldığı sektör 93 firmayla gıda ürünleri imalatı oldu.

son yıllarda kaynak yapısının özkaynaklar aleyhine bozulduğunu gösteriyor. 2015'te ilk kez yüzde 60'ların üzerine çıkan borçların payı, 2019 ve 2020'de yüzde 68,4'e kadar yükselmişti. 2021'de ise toplam borçların payı 2,3 puan daha artarak ilk kez yüzde 70 sınırını aştı ve böylece özkaynakların payı yüzde 29,3'e geriledi. Böylece toplam kaynaklar içinde borçlar şimdiye kadarki en yüksek, özkaynaklar ise en düşük payı aldı."

İSO Başkanı Bahçivan, borçların alt kalemleri incelendiğinde, mali borçların yüzde 59 artışla 796 milyar liraya, diğer borçların da yüzde 86,5 yükselişle 711 milyar liraya ulaştığını, mali borçların toplam borçlar içindeki payının yüzde 57'den yüzde 53'e indiğini, diğer borçların payının ise yüzde 47'ye yükseldiğini söyledi. Erdal Bahçivan, kısa vadeli mali borçların toplam içindeki payının yüzde 42,8 seviyesinde gerçekleştiğini bildirdi.

"AR-GE harcaması yüzde 44 arttı"

Erdal Bahçivan, İSO 500 üzerinde 24 milyar liraya ulaşan devreden KDV yüküne ilişkin, "Biz bu döngüyü, sık sık vurguladığımız gibi sanayi kuruluşlarımızın, giderek artan yatırım ve işletme sermayesi ihtiyacına karşın, devlete sıfır faiz ve sonsuz vade ile borç vermesi olarak tanımlıyoruz. Ne yazık ki bu döngü 2021'de de azalmak yerine artarak devam etmiş." değerlendirmesinde bulundu.

İSO 500'de AR-GE harcaması yapan kuruluş sayısının 271'den 265'e gerilediğini ifade eden Bahçivan, AR-GE harcamalarının yüzde 44 artışla yaklaşık 9 milyar TL düzeyinde gerçekleştiğini bildirdi.

Söz konusu şirketler arasında 65'inin halka açık olduğunu aktaran Bahçivan, Türkiye genelinde son dönemde artan halka arzların listeye yansımadığını anlattı. Bahçivan, "(Halka açıklık) İSO 500 kuruluşlarının henüz çok azı bu yöntemi kullanıyor. Listeler 2021'de bu sayının 65 olduğunu gösteriyor. 2021'de

halka açılmalarda yaşanan önemli artışa rağmen bunun İSO 500'e yansımaması dikkat çekici." değerlendirmesini yaptı.

"Türkiye yeni nesil sanayi anlayışını benimsemeli"

İSO Yönetim Kurulu Başkanı Bahçivan, İSO 500 araştırmasının, nitelikli ve sürdürülebilir bir sanayi üretiminin ne kadar önemli olduğu gerçeğini bir kez daha ortaya koyduğunu vurguladı. Artık tüm dünyada 21. yüzyıla özgü yeni bir üretim ekonomisinin önem kazandığını dile getiren Bahçivan, şu açıklamalarda bulundu: "Yeni üretim anlayışı yüksek katma değerli, ileri teknolojiye dayalı, verimli, çevreye duyarlı, dışa bağımlılığı azaltan, güvenli ve sürdürülebilir üretimi esas alıyor. Yeni üretim çağına çevik, yaygın ağa sahip, bilgiyi kullanabilen, farklı küresel piyasalara çalışan şirketler damga vuracak. Bugün olduğu gibi gelecekte de ülkeler, katma değerli istihdam yaratmak ve küresel çaptaki üretim ve inovasyon ekosistemlerine liderlik edebilmek için yarışmaya devam edecek. Bu dönemin en büyük dönüştürücü gücü hiç kuşkusuz teknoloji. Daha birkaç yıl önce hayal bile edemeyeceğimiz teknolojik gelişmelere tanık oluyoruz." Bahçivan, dünya böylesine değişirken Türkiye'nin de yeni nesil sanayi anlayışını benimsemesi ve bu doğrultuda bir dönüşüme kendini hazırlaması gerektiğini söyledi.

"Yeteneklerin ve verimliliğin öne çıkarıldığı üretim modeline geçmeliyiz"

Erdal Bahçivan, küresel değer zincirlerindeki yeniden yapılanmanın gerisinde kalmamak için değişimi iyi anlamaları ve hızlı aksiyon almaları gerektiğini belirterek, "Bu bağlamda çevreye duyarlı, sürdürülebilir, teknoloji odaklı, yeteneklerin ve verimliliğin öne çıkarıldığı bir üretim modeline geçmeliyiz." dedi.

Bahçivan; dengeli, sürdürülebilir, kaliteli ve kapsayıcı büyüme hedefinin, kişi başına gelirin artması kadar Türkiye'nin orta gelir tuzağından kurtulması için de elzem olduğunu vurguladı.

İSO 500'de kimyevi maddeler ve mamulleri sektöründen listeye giren şirket sayısı 33'ten 39'a yükseldi.

GASTRONOMİ ŞEHİRİ HATAY'DA LEZZET ŞÖLENİ

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) tarafından gastronomi alanında "Yaratıcı Şehirler Ağı"na dâhil edilen Hatay'da ilki düzenlenen Antakya Lezzet Festivali'nde kentin meşhur künefesi başta olmak üzere coğrafi işaret tescilli ürünler, mezeler ve yöreye has kebaplar tanıtıldı.

Hatay Valisi Rahmi Doğan, Antakya Lezzet Festivali'nin açılışında yöreye özgü lezzetlerin tanıtıldığı stantları ziyaret etti.

Mutfağındaki 600'ün üzerinde yemek ve tatlı çeşidiyle gastronomi turizminde öne çıkan Hatay'da ilk kez düzenlenen Antakya Lezzet Festivali, yöresel ürünlerle damakları şenlendirdi. Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından coğrafi işaretle tescillenerek koruma altına alınan Hatay'a özgü lezzetlerden künefe, carra peyniri, kâğıt kebabı, küflü sürk, künefelik peynir, sürk, tuzlu yoğurt, Belen kömürçukuru pekmezi, Dörtiyol mandarini, ceviz reçeli, kabak tatlısı, kaytaş böreği, oruk, Kırıkhan kavunu ve Samandağ biberi başta olmak üzere yüzlerce çeşit, Vali Ürgen Parkı'nda gerçekleştirilen Antakya Lezzet Festivali'nde yerli ve yabancı turistlerin beğenisine sunuldu.

Hatay Valiliği himayelerinde, Antakya Belediyesi ev sahipliğinde, Antakya Ticaret ve Sanayi Odası ile Hatay Gastronomi ve Turizm Derneği tarafından organize edilen Antakya Lezzet Festivali'nin açılışında Hatay Valisi Rahmi Doğan ve kent protokolü, ateş ve dumanla yoğrulmuş çok özel tatlardan firik pilavının seremonisine katıldı.

Hatay Valisi Rahmi Doğan, künefeden çökeleğe, kâğıt kebabından tuzlu yoğurda kadar coğrafi işaretli ürünlerin tanıtıldığı Antakya Lezzet Festivali'nin bölge turizmine ve kentin ekonomisine canlılık getirdiğini belirtti. Dünya genelinde 36 tane gastronomi kenti arasında Hatay'ın da yer aldığı vurgu yapan Vali Doğan, "Bereketli hilal olarak adlandırılan bölgede yer alan Hatay, verimli topraklarında yetişen birbirinden lezzetli ürünleri yüzyıllardır süregelen mutfağın kültürüyle harmanlanmış kadim bir şehirdir. Hatay'ın marka değerini arttırmak için atılan büyük adımlar arasında Antakya Lezzet Festivali'nin de dâhil olmasından büyük mutluluk duyuyoruz. Dünyanın dört bir yanından gelen insanlara tarihimizi, kültürümüzü, gastronomimizi, endemik bitki türlerimizi ve daha nicelerini tanıtmaya imkânı sağlayan bu tür etkinliklerin artmasını diliyoruz. Mutfağımızdaki eşsiz lezzetleri tüm dünyaya tattırmak, kültürel mirasımızı gelecek kuşaklara aktarmak en büyük hedefimizdir." dedi.

Hatay'a özgü tatlı ve yemek çeşitleri ile geleneksel el sanatları ve hediyelik eşyaların bulunduğu stantların yer aldığı festivale vatandaşlar ve turistler yoğun ilgi gösterdi.

FUAT TOSYALI
AKİB Koordinatör
Başkanı ve Akdeniz
Demir ve Demir
Dışı Metaller
İhracatçıları Birliği
(ADMİB) Yönetim
Kurulu Başkanı

"KÜRESEL TİCARETTE DİNAMİKLERİ TÜRKİYE LEHİNE DEĞİŞTİRECEĞİZ"

Akdeniz İhracatçı Birlikleri (AKİB) Koordinatör Başkanı Fuat Tosyalı; enerji, demir çelik ve petrokimya sektörlerinde mega projelerin hayata geçirildiği; gıda, tekstil, mobilya ve tarımsal ürün işleme alanlarında yeni organize sanayi bölgeleri ve üretim merkezlerinin planlandığı Akdeniz Bölgesi'nin küresel ticarete dinamikleri Türkiye lehine değiştireceğini vurguladı. Uluslararası pazarlarda rekabet üstünlüğü elde etme yolunun güvenli, kaliteli, sürdürülebilir, çevre dostu ve yenilikçi ürünlerden geçtiğini belirten Başkan Tosyalı, "AKİB ihracat ailesi olarak yatırımlarımızı, karbon ayak izi düşük üretim hedefleri doğrultusunda Avrupa Yeşil Mutabakatı'na ve Paris İklim Anlaşması kriterlerine uygun şekilde hayata geçirerek sürdürülebilir üretimi ve verimliliği artırmak için gayret göstereceğiz." dedi.

Dünya genelinde ham madde ve navlun fiyatlarının katlanarak yükseldiği, konteyner krizinin yaşandığı 2021 yılında yakından tedarik eğilimiyle ortaya çıkan fırsatları değerlendirerek ihracat rekorları kıran Akdeniz İhracatçı Birlikleri (AKİB), 2022 yılında da lojistik, emtia ve enerji fiyatlarındaki anormal artışlara rağmen coğrafi konum avantajını güvenilir tedarikçi kimliğiyle bütünleştirerek başarı çitasını her geçen ay daha yukarılara taşıyor. Geçen yıl yüzde 46 artışla 16,32 milyar dolarlık ihracat değerine ulaşan AKİB, 2022 yılının Ocak-Mayıs ayları arasında yüzde 36 artışla 5,9 milyar dolarlık dış satım performansı sergiledi. AKİB'in son 12 aylık ihracat tutarı ise bir önceki döneme göre yüzde 47 artışla 18,7 milyar dolar düzeyine erişti.

20
MİLYAR
DOLAR

AKİB'İN
2022 YILI
İHRACAT
HEDEFİ

Demir çelik, hazır giyim ve konfeksiyon, hububat, bakliyat ve yağlı tohumlar, kimyevi maddeler ve mamulleri, mobilya, kâğıt ve orman ürünleri, su ürünleri ve hayvansal mamuller, tekstil ve ham maddeleri ile yaş meyve sebze sektörlerinde faaliyet gösteren ihracatçıların çatı kuruluşu olan Akdeniz İhracatçı Birlikleri'nde (AKİB) Koordinatör Başkanlık görevini üstlenen Akdeniz Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği (ADMİB) Yönetim Kurulu Başkanı Fuat Tosyalı, ihrac pazarlarında rekor üzerine rekor kıran Akdeniz Bölgesi'nin küresel arenada elde ettiği kazanımları koruması ve geliştirmesi için çevre dostu sürdürülebilir üretime ve yenilikçi ürünlere odaklandıklarını belirtti. AKİB Koordinatör Başkanı Fuat Tosyalı, "AKİB ihracat ailesi olarak karbon ayak izi düşük üretim

hedefleri doğrultusunda Avrupa Yeşil Mutabakatına ve Paris İklim Anlaşması hedeflerine uygun şekilde yatırımlarımızı gözden geçirip, üretimi disiplin altına almamız ve verimliliğimizi artırmamız gerekiyor.” dedi.

Başkan Fuat Tosyalı, AKİB’in sorumluluk bölgesini oluşturan Mersin, Adana, Kayseri, Hatay ve Karaman illerinde faaliyet gösteren ihracatçılar başta olmak üzere tüm üyelerinin öngörülen süreçte yeşil dönüşüm hibelerinden yararlanması, teşvikler ve düşük faizli kredilerle çevre dostu yatırımları hayata geçirmesi için seferber olacaklarını dile getirdi.

“Akdeniz Bölgesi petrokimyanın global üssü oluyor”

Katma değeri yüksek tarımsal üretimin yanında teknoloji yoğun sanayi ürünlerinde de söz sahibi olan Doğu Akdeniz Bölgesi’nin gücünü küresel pazarlara en yüksek değerde yansıtan AKİB’in Türkiye’nin en çok ihracat gerçekleştiren birlikleri arasında bulunduğunu kaydeden Başkan Tosyalı, “Sorumluluk bölgemizde petrokimya, enerji, demir çelik, gıda, tekstil, mobilya ve tarımsal ürün işleme alanlarında yeni organize sanayi bölgeleri ve üretim merkezleri planlandı. Geldiğimiz noktada bu büyük ölçekli projelerin bazılarının inşaatı tamamlanma aşamasına geldi, bazılarının temelleri atıldı, bazılarının inşaatları devam ediyor, bazılarının da planlamaları son şeklini aldı. Özellikle Adana ilimizde kimya endüstrisine yönelik büyük ölçekli yatırımların hayata geçirilmesine ve katma değeri yüksek yenilikçi ürünlerin ortaya çıkarılmasına yönelik araştırma merkezlerinin faaliyete başlaması, bizlere küresel arenada oyun kurucu aktör olma fırsatı verecektir. Adana’da rafineri ve petrokimya tesislerinin kurulacak olması, Hatay’da karbon siyahı yatırımının devreye alınması ve büyük ölçekli nitelikli demir çelik yatırımlarında son aşamaya gelinmesi, Kayseri’de süngerin ham maddesi olan polioliün yerli imkânlarla üretilmesi konularında olgunlaştırılan projeler, ihracatımızda büyük atılımlar yapmamızın önünü açacaktır.” dedi.

“Kümelenme modeliyle yapılan yatırımlar, küresel dinamikleri Türkiye lehine değiştirecek”

Başkan Fuat Tosyalı, Akdeniz’in doğusunda kümelenen büyük ölçekli yatırımların bölge ve ülke ekonomisine canlılık getireceğini belirterek, birçok

1,7 milyar dolarlık yatırımla inşa edilecek Ceyhan Polipropilen Üretim Tesisi, birçok sektörde ekonomiye katkı sağlayacak.

sektörde yan sanayinin gelişeceğinin ve on binlerce kişiye istihdam sağlanacağını altını çizdi. Başkan Tosyalı, “AKİB ihracat ailesi olarak bizler de üretim modellerimizi güncellerken ve yapacağımız yeni yatırımlarımızda Avrupa Yeşil Mutabakatı hedeflerini ve karbon salım oranlarını göz önünde bulundurmalı, modern teknolojiler kullanarak emisyon miktarını, enerji tüketimini ve atık miktarını azaltmalıyız. Üretim süreçlerinde sürdürülebilir ve geri dönüştürülebilir malzemelerin kullanımına yoğunlaşmalıyız. Üretim ve dağıtım süreçlerinde de yenilenebilir enerjiyi tercih etmeliyiz.” diye konuştu.

“Türkiye son 20 yılda dünya çelik üretiminde 17’nci sıradan yedinci sıraya yükseldi”

Pandeminin damga vurduğu son 2 yılda Türk demir ve demir dışı metaller sektörünün çok zorlu sınavlardan başarıyla geçtiğini de kaydeden Başkan Fuat Tosyalı, şu değerlendirmeyi yaptı: “Türkiye

CEYHAN'DAN HATAYA KADAR OLAN KIYI ŞERİDİNDE, 80 MİLYON METREKARE ARAZİDE SANAYİ ALANLARI OLUŞTURULDU.

Üç kıtada 25 tesisle üretimine devam eden Tosyalı Holding'in 8 yıl önce Cezayir'in Oran şehrinde kurduğu fabrika dördüncü ve beşinci faz yatırımlarla otomotiv ve beyaz eşya üretiminde kullanılan yassı çelik üretecek.

2001-2021 yılları arasında Çin hariç dünya çelik sektöründeki artıştan 5,5 misli fazla artış sağladı. Ülkemiz, son 20 yılda dünya çelik üretiminde 17'nci sıradan yedinci sıraya yükseldi. Üstelik Türkiye'nin gerçekleştirdiği ihracatın 5 misli daha fazla ihracat yapan ve ağırlıklı olarak çelik kullanan, otomotiv, beyaz eşya, makine gibi sektör ürünlerini ihraç eden Almanya'yı geride bırakmış olmamız çok önemli bir gelişmeydi. Pandemi koşullarına, artan ham madde ve enerji maliyetlerine rağmen bugün Türk çelik sektörü, 50 milyon tonu aşan üretimi, 25 milyar dolar seviyesindeki ihracatı, 10 milyar dolar civarında ödediği vergi, 55 bin doğrudan, 300 bin dolaylı istihdamı ile Türk ekonomisinin lokomotif sektörleri arasında yer alıyor. 2021 yılına kadar geçen dönemde çelik üretim kapasitesi 50 milyon ton seviyelerinde seyretmiş olsa da geçen yıl üretim kapasitemizin 54 milyon tona ulaşmış olması, bizi gelecek adına daha da umutlandırıyor. Bu yolda, uzun yıllardır teşviksiz bir şekilde büyümesini sürdüren sektörümüzün; DRI, HBI yatırımları başta olmak üzere, çevre yatırımlarının Avrupa Birliği'nde olduğu gibi teşvik kapsamına alınması ve Çevre Katkı Payı uygulamasına son verilmesi büyük bir önem taşıyor. Özellikle katma değer büyük bir bölümünü yurt dışında bırakan Dahilde İşleme Rejimi (DİR) uygulamasının yeniden gözden geçirilmesi gerekiyor."

"Yeşil dönüşüm adımlarını doğru ve zamanında atmamız kritik önem taşıyor"

Türk demir çelik sektörünün karbon ayak izini azaltmaya yönelik adımları doğru ve zamanında atmasının kritik önem taşıdığının altını çizen Başkan Fuat Tosyalı, şöyle konuştu: "İleri teknoloji ürünlerinin insan hayatının vazgeçilmez bir parçası haline gelmesiyle birlikte, hızlanan teknolojik gelişmeler ve AR-GE yatırımları, çelik sektörünün katma değeri yüksek ürünlerin üretimine ağırlık vermesini gerekli kılıyor. Sektörümüzün yurt dışı pazarlarda atılım yapabilmesi için belirgin bir dönüşüm ihtiyacımız bulunuyor. Ülkemizin güçlü

yatırım, üretim ve ihracat odaklı vizyonu ile dış ticaret fazlası veren ülke hedefi doğrultusunda biz de demir çelik sektörü olarak sürdürülebilirlik odaklı, nitelikli ürünler için yatırımlarımızı sürdürüyoruz.

Türk demir ve demir dışı metaller sektörü olarak son 2 yılda zorlu koşullara uyum kabiliyetimizle küresel rekabetçiliğimizi koruduk ve sanayilerin durduğu bir dönemde, üretime devam ederek hem mevcut pazarlara hem de yeni pazarlara ihracatımızı artırdık. Şimdi sıra bu ihracat artışını sürdürülebilir kılmakta. Bunu yaparken de başta Avrupa Yeşil Mutabakatı ve yüksek enerji maliyetleri olmak üzere, çok sayıda rekabet faktörü için hazırlıklı olmamız ve kaliteden taviz vermememiz gerekiyor. Bu kapsamda, üretimimizin yüzde 70 gibi önemli bir kısmını gerçekleştirdiğimiz elektrik ark ocakları bizlere büyük avantajlar sağlıyor. Yüksek miktarlarda elektrik kullanarak işlettiğimiz bu tesislerimizde üretimimizi mümkün olduğunca yenilenebilir enerji kaynaklarından yararlanarak gerçekleştirmemiz kritik önem taşıyor.

Diğer yandan küresel tedarik zincirinde normalleşme olsa dahi Rusya'nın Ukrayna'ya saldırması sonucunda ortaya çıkan durumda olduğu gibi yeniden bozulması da mümkün. O yüzden benzer risklere karşı yeşil dönüşüm ile ilgili adımları doğru projelerle ve zamanında hayata geçirmeliyiz. Bu dönüşümü gerçekleştirdiğimiz taktirde gelecekte benzer sıkıntılı bir durum yaşansa dahi üretimimizin ve ihracatımızın sürdürülebilirliğini sağlamamız mümkün olacaktır."

“Sektörün temel stratejisi sürdürülebilirlik odaklı, nitelikli ve yassı çelik üretimi olmalı”

Nitelikli ürün ve sürdürülebilir üretim konusunda Türk demir çelik sanayicilerinin uluslararası piyasalarda yükselen korumacılık duvarlarına rağmen yatırımlarını sürdürdüğünü kaydeden Başkan Tosyalı, “Çelik sektörü, pandemi şartları dâhil olmak üzere, son yıllarda, küresel piyasalarda güçlü bir performans sergilemiş hem üretimde hem de ihracatta başarılı bir çizgi tutturmuştur. Üstelik tüm bu başarıları, dünyada giderek yükselen koruma duvarlarına rağmen elde etmiştir. Bu korumacı yaklaşımlara kapsamlı bir ulusal strateji ile cevap

Türkiye’de 2023 yılında özellikle yassı ürünlere yönelik yeni yatırımların devreye girmesiyle üretim kapasitesinin 60 milyon tonu aşması bekleniyor.

vermemiz, Yeşil Mutabakat ile birlikte sürdürülebilirlik odaklı ve yüksek katma değerli üretime geçiş sürecini hızlandırmamız hâlinde, sektörümüzün çok daha büyük başarılarla imza atabileceğine inanıyorum.” diye konuştu.

Demir çelik sektörünün temel stratejisinin sürdürülebilirlik odaklı, nitelikli ve yassı çelik üretimi olması gerektiğini vurgulayan Başkan Tosyalı, 2023 yılında özellikle yassı ürünlere yönelik yeni kapasitelerin devreye girmesiyle üretimde 60 milyon ton seviyesinin aşılacağını ifade etti. Başkan Tosyalı, “Çelik sektörümüzün, gelecek 3 yıl içinde ağırlıklı bir şekilde yassı ürünlerde devreye girecek yeni kapasiteler sayesinde, 9 milyon ton civarındaki yassı ürün ithalatının tümüyle ikame edilmesini, sektörün ekonomiye olan yüksek katma değerli ürünler bazındaki katkısının artırılmasını ve cari işlem dengesi açığının azaltılması yönündeki etkisini önemli ölçüde artırmasını bekliyorum. Bu sebeple başlangıçta Türkiye’nin ihracatını artırmak için kullanılan, ancak son zamanlarda katma değer büyük bir bölümünü yurt dışında bırakan DİR uygulamasının, devreye girecek olan yeni kapasite imkânları göz önünde bulundurularak, tümüyle gözden geçirilmesine ve Avrupa Birliği’nde olduğu gibi, DİR kapsamındaki ithalatın yurt içi tüketimdeki payının yüzde 10’un altına düşürülmesine ihtiyaç duyulduğunu bu vesileyle bir kez daha ifade etmek istiyorum.” dedi.

Tosyalı Holding, yeşil dönüşüm yatırımlarında sektöre rol model oldu

Sürdürülebilirlik odaklı dönüşüm yatırımlarında sektörde rol model olan Tosyalı Holding’in gerçekleştirdiği projeleri de değerlendiren Başkan Tosyalı,

şunları söyledi: "Paris İklim Anlaşması ve Avrupa Yeşil Mutabakatı ile birlikte artık sürdürülebilirlik bir tercih olmaktan çıkıp bir zorunluluk hâline gelmeye başladı ve biz Tosyalı Holding olarak bunu önceden öngörerek uzun yıllardır sürdürülebilirliğe yatırım yapıyoruz. Bu sebeple sadece 2022'de değil gelecek 5 yılda ana gündem maddemiz sürdürülebilirlik olacak. Sadece son 2-3 yılda sürdürülebilirlik odaklı, önemli bir kısmı küresel anlamda ilk olan, fikri sınai hakları bize ait 100'ün üzerinde AR-GE projesine imza attık. Bu projeler ile çelik fabrikamızın karbon salımını yüzde 30 oranında azalttık. Tosçelik tesislerinde sektörün karbon ayak izi en düşük 'yeşil çelik' üretimini gerçekleştiriyoruz. Grup şirketlerimizden Tosçelik Profil ve Sac'ın Osmaniyeli'deki üretim tesislerine kurulan çatı tipi güneş santrali, dünyanın en büyük ilk beş çatı tipi güneş santrali arasında yer alıyor. Bu güneş santrali sayesinde Tosçelik Profil ve Sac, dünyanın karbon ayak izi en düşük ERW boru üreticisi konumunda bulunuyor. Güneş enerjisinden yararlanmaya yönelik daha büyük yatırımlara da kısa bir süre önce başladık. Aynı anda tüm tesislerimizde toplam 632 bin metrekare alan üzerinde kurulacak güneş enerjisi santrali ile 140 megavat kurulu güce ulaşacağız. Böylece Tosyalı Holding olarak dünyanın en büyük çatı üstü GES projesine sahip şirketi olacağız. Holding olarak hedefimiz, fosil yakıt kullanımını mümkün olan en düşük seviyeye getirmektir. Hayata geçirdiğimiz bu strateji doğrultusunda gelecek dönemde Türkiye'de bir ilk olarak demir çelik üretiminde hidrojeni fosil yakıtların yerine kullanmaya başlayacağız. Kurduğumuz güneş enerji santralinden elde edeceğimiz elektriğin bir kısmını da hidrojen odaklı bu işlemler için kullanacağız. Bu projemiz sıfır karbon hedefimize giden yolda en önemli kilometre taşımız olacak."

"Yassı çelik yatırımlarımızın devreye girmesiyle çevresel etki açısından daha da rekabetçi olacağız"

Tosyalı Holding'in Türkiye sınırları içinde ve Afrika kıtasında yaptığı yatırımlara da değinen Başkan Tosyalı, şöyle devam etti: "İskenderun 2. Organize Sanayi Bölgesi'nde (OSB) hayata geçirdiğimiz 2,5 milyar dolar değerindeki yatırımımızı 2022 sonunda devreye almayı planlıyoruz. Yıllık 4 milyon

71
MİLYON
DOLAR

TOSYALI
ÇATI GES
PROJESİ
YATIRIM
TUTARI

"İSKENDERUN'DA 2,5 MİLYAR DOLARLIK YATIRIMLA İNŞA ETTİĞİMİZ SARISEKİ TESİSİNİ 2022 YILI SONUNDA DEVREYE ALMAYI PLANLIYORUZ."

tonluk bir üretimle devreye girecek bu tesisimizde yassı çelik başta olmak üzere nitelikli çelik üretimine odaklanacağız. En gelişmiş teknolojileri kullanacağımız, Endüstri 4.0 uyumunda bizi küresel rekabette öne geçirecek bir tesis olacak. Sarıseki Tesisi ile daha düşük elektrik enerjisi tüketimi sağlayan Quantum Furnace teknolojisinin Türkiye'deki ilk kullanıcısı Tosyalı olacak. 2 tane dev, kuantum teknolojili çelikhanesi olacak. 2 limanı ile bu tesisimiz güncel fiyatları baz alırsak yaklaşık 4 milyar dolarlık ithal ikamesine katkı sağlayacak. Türkiye'nin katma değerli ihracatına ve cari açığın daraltılmasına ciddi bir katkıda bulunacağız. Aynı şekilde Cezayir'de son etap yatırımlarımız da devam ediyor. Tosyalı Cezayir tesisimiz, yıllık 2,5 milyon ton kapasite ile dünyanın en büyük DRI üretim tesislerine ve DRI ile çalışan dünyanın en büyük ark ocağına sahip tesisleridir. Bu tesisimizde 2 yıldır üst üste üretimde dünya rekoru kırıyoruz. Şimdi en yüksek teknolojiye sahip yeni bir DRI tesisi ve onun önündeki 4 milyon ton/yıl üretim kapasiteli yassı çelik tesis yatırımımızı hayata geçiriyoruz. Bu yatırımımızı 2024'ün ilk yarısında tamamlamayı planlıyoruz. Yeni tesisimiz, daha düşük karbon ayak izi ile dünya çelik endüstrisindeki en iyi uygulamalardan biri olacak. Bu yatırımla Cezayir'de yassı çelik de üreteceğiz. Cezayir'e yaptığımız bu yeni teknoloji transferi ile çevresel etki açısından daha da rekabetçi olacağız. Asıl önemlisi de bu tesisimiz hidrojen ile çalışma kabiliyetine sahip olacak. Dünyada hidrojen ile çalışabilen böyle bir teknolojiye yatırım yapan ilk Türk firması, Tosyalı olacak. Yapacağımız bu ve bunun gibi yeni sürdürülebilirlik odaklı yatırımlarla dünyanın önde gelen yeşil çelik üreticilerinden biri olmaya ve küresel sektör klasmanında üst basamaklara doğru yükselmeye devam edeceğiz."

Ulusal Sanayi Odaklı AR-GE ve İnovasyon Proje Yarışması'nda dereceye giren yarışmacıların ödülleri üniversitelerin rektörleri ve iş dünyası temsilcileri takdim etti.

AOSB, SANAYİYE YENİ FİKİRLER KAZANDIRIYOR

Adana Hacı Sabancı Organize Sanayi Bölgesi'nin Türk sanayisine fayda sağlayacak katma değeri yüksek projelerin ekonomiye kazandırılması amacıyla düzenlediği 2. Ulusal Sanayi Odaklı AR-GE ve İnovasyon Proje Yarışması'nda 200'den fazla proje yarıştı.

Bilgi birikimini üretime dönüştürebilmenin en önemli yollarından biri olan üniversite-sanayi iş birliği ile bilimsel, teknolojik ve ekonomik gelişime katkı sunan Adana Hacı Sabancı Organize Sanayi Bölgesi'nin (AOSB) ikincisini düzenlediği Ulusal Sanayi Odaklı AR-GE ve İnovasyon Proje Yarışması'nda ödüller sahiplerini buldu.

AOSB Bölge Müdürlüğü'nde yapılan törende konuşan AOSB Yönetim Kurulu Başkanı Bekir Sütcü, Türk sanayisine fayda sağlayacak katma değeri yüksek projelerin ekonomiye kazandırılması amacıyla düzenlenen yarışmanın önemine vurgu yaptı. "Zaman, genç beyinlere fırsat verme zamanıdır." diyen Başkan Sütcü, gittikçe daha fazla küreselleşen dünyada, ülkelerin gelişmişlik kriterlerinde sanayileşmenin öneminin tartışılmaz olduğunu belirtti. Başkan Sütcü, "Önemli bir ekonomik kriter olan sanayileşme düzeyinin yükselmesi; ancak ve ancak üniversitelerin bilgi gücünün sanayide uygulama alanı bulabilmesine bağlıdır. İşte biz Adana OSB olarak, bu gücü kullanmak için tüm imkânlarımızı seferber ediyoruz." dedi.

Toplam 3 kategoride 10 tematik alan belirlenerek gerçekleştirilen yarışmaya 200'den fazla proje başvurdu. Jürideki 78 akademisyen ve 98 sanayicinin değerlendirmesi sonucunda dereceye giren ve 250 bin lira para ödülü kazanan projeler ilan edildi. Yeşil teknolojiler, tıp teknolojileri, gıda teknolojileri, makine teknolojileri, tekstil teknolojileri alanlarında düzenlenen yarışmanın kazananları ödülleri aldı.

Lisans öğrenci kategorisinde Bartın Üniversitesi'nden Ahmet Çelik, Biyokütleden Biyoyakıt Üretimine Yönelik Rekombinant Enzimlerin Üretilmesi ve Enzim Kokteyllerinin Oluşturulması Projesi ile birinciliği kazandı.

Lisans mezun kategorisinde Marmara Üniversitesi'nden Mehmet Fatih Çelebi, Gıyilebilir İyileştirici Sistemler İçin Yenilikçi Eyleyiciler ve Algılayıcılar Projesi ile birinci, Çukurova Üniversitesi'nden Aysenur İnce, Azaltılmış Plastik Malzeme İle Güçlendirilmiş Protein Bazlı Yenilebilir Filmler Takviyesiyle Tanen Ham Ekstraktları Kullanılarak Taze Kaşar Peynirinin Organoleptik Özelliklerinin Korunması Projesi ile ikinci, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi'nden Emre Kurt, Kum Kalıp Üretimi Yapan 3B Yazıcı Projesi ile üçüncü oldu. Akademisyen-Lisansüstü mezun kategorisinde ise Bursa Uludağ Üniversitesi'nden Zeynep Ömeroğulları, Tekstil Materyallerinin Antimikrobiyal Etkisinin Değerlendirilmesinde Yeni Bir Kit ve Test Yönteminin Geliştirilmesi Projesi ile birinci, Harran Üniversitesi'nden Ahmet Selman Mızraklıdağ, Yüzde 100 Doğal El Dezenfektanı Geliştirilmesi Projesi ile ikinci, Ankara Üniversitesi'nden Tansel Çomoğlu, Tıp Teknolojileri Projesi ile üçüncülüğü kazandı.

Başkan Sütcü, Akademisyen-Lisansüstü mezun kategorisinde birinciliği kazanan Bursa Uludağ Üniversitesi'nden Zeynep Ömeroğulları'nın ödülünü verdi.

REFERANS TÜRK

Haberin Referans Noktası

Kurtuluş Mh. Ziyapaşa Blv. Hürriyet Apt. B Blok Kat:1 Daire:2 Seyhan / ADANA

www.referansturk.com

[in](#) [t](#) [f](#) [@](#) referansturk

YAŞ MEYVE VE SEBZE İHRACATINDA YAPAY ZEKÂ DEVREDE

İzmir'deki tesislerinde işleme, boylama ve paketleme makineleri imalatı gerçekleştiren Tarend; kameralar, sensörler ve görüntü işleme yazılımları ile meyve ve sebzeleri çap, uzunluk, ağırlık, renk, dış kalite ve iç kalite özelliklerine göre tasnif eden boylama sistemleri üretiyor. Tarend markalı yapay zekâ destekli yeni nesil makineler, narenciye, şeftali, nektarin, kayısı, erik, elma, armut, ayva, kivi, nar, incir, avokado, mango, domates, patates, soğan gibi ürünleri hassas, hızlı ve doğru şekilde boylayıp, paketliyor.

Küresel meyve ve sebze üretiminde 55 milyon tona yaklaşan rekolteyle dünya klasmanında ilk 5 ülke arasında yer alan Türkiye'nin uluslararası pazarlarda rekabet gücünü artırmaya yönelik işleme, boylama ve paketleme makineleri imalatı gerçekleştiren Tarend, tasarladığı yeni nesil makinelerde yapay zekâ ile yüksek teknolojiyi bütünleştirdi. Kameralar, sensörler ve görüntü işleme yazılımları ile meyve ve sebzeleri çap, uzunluk, ağırlık, renk, dış kalite ve iç kalite özelliklerine göre tasnif eden boylama sistemleri üretimiyle fark yaratan Tarend, yaş meyve ve sebze çeşitlerinin raf ömrü

en yüksek düzeyde ihrac pazarlarına ulaştırılmasını sağlayarak ihracatçı firmaların elini güçlendirmeyi başardı.

İzmir merkezli olarak 40 yıldır Türk yaş meyve sebze sektörü için etkin çözümler sunan Tarend Tarım Endüstri Makinaları İmalat Sanayi'nin kurucusu Makine Mühendisi Nazmi Hasanoğlu, imalatını yaptıkları meyve boylama ve paketleme sistemlerinde çapı 30 milimetreden 130 milimetreye kadar tüm yuvarlak ürünlerin işlenebildiğini belirtti. Nazmi Hasanoğlu, "Mandalina, portakal, limon, greyfurt gibi narenciyeler; şeftali, nektarin, kayısı, erik gibi sert çekirdekli-

ler; elma, armut, ayva, kivi, nar, incir, avokado, mango, domates, patates, soğan gibi ürünler, bu hatlarda hızlı ve hassas şekilde boylanıp, paketlenabiliyor." dedi.

"Yeni nesil makinelerimizin yüzde 60'ını ihraç ediyoruz"

Türk yaş meyve sebze sektörünün ihtiyaçlarına yönelik çözüm ortağı olmanın yanı sıra yurt dışındaki firmalara da makine ihraç ettiklerini kaydeden Nazmi Hasanoğlu, "Son 10 yılda geliştirdiğimiz yeni tasarımlar ve aldığımız patentlerle yurt içi ve yurt dışında tanınan ve talep gören bir marka hâline geldik. Katıldığımız

Tarend Kurucusu Nazmi Hasanoğlu ve Tarend Yönetici Direktörü Gökhan Hasanoğlu birlikte (SOLDA). Gökhan Hasanoğlu ve Tarend Akdeniz Bölge Sorumlusu Cenk Erkmen (ALTTA)

mız uluslararası fuarlar ve yurt dışında oluşturduğumuz satış ve servis ağımız ile ihracat oranımızı yüzde 60'ların üzerine çıkarmayı başardık." diye konuştu.

Tarend Tarım Endüstri Makinalarının ihracat pazarlarında Orta Doğu, Afrika, Avrupa, Güney Asya ve Amerika ülkelerinin öne çıktığını ifade eden Nazmi Hasanoğlu, şunları söyledi: "Narenciye boylama tesislerinde İsrail, Mısır ve diğer Kuzey Afrika ülkeleri başı çekerken elma boylama tesislerimiz daha çok Romanya, Ukrayna, Azerbaycan, Hindistan gibi ülkelerde talep görüyor. Özellikle Hindistan pazarı, son 2 yıldır ihrac ettiğimiz çok sayıda elma boylama sistemleri ile bizim için hızla büyüyen bir pazar hâline geldi. Hollanda, ABD ve İsrail gibi tarım teknolojileri konusunda önde gelen ülkelere de ihracat gerçekleştiriyoruz. Dünyanın en büyük yaş meyve ve sebze tedarikçilerinden biri olan Greenyard firmasının tedarikçileri arasına girerek, geçen sene Belçika ve Hollanda'da narenciye re-packing hatları, ABD'nin California eyaletinde sebze yıkama sistemleri ve İsrail'de kurutma projelerini başarıyla tamamladık. Yaş meyve ve sebze sektörünün geleceğine yön veren uluslararası fuarlara katılmaya özen gösteriyoruz. 10 yıl önce küresel yaş meyve sebze sektörüne yön veren Berlin Fruit Logistica Fuarı ile başladığımız bu etkinliklerimizi sürdürüyoruz. Hindistan, Mısır, Hollanda, Rusya'daki lokal fuarlara katılıyoruz. Fuarlarda müşterilerimiz, boylama sisteminin çap, renk, ağırlık, dış kalite ve iç kalite sistemlerini test etme şansları buluyor."

"İmalatımızı güçlendirirken yedek parça ve servis ağımızı da oluşturduk"

Nazmi Hasanoğlu, milli ve yerli imkânlarla imalatını yaptıkları makinelerin ihracatçı firmalara sağladığı avantajları şöyle anlattı: "Tüm üretimimizi İzmir Pancar OSB'deki fabrikamızda milli ve yerli imkânlarla gerçekleştiriyoruz. Sektörün ihtiyaçlarına uygun geliştirdiğimiz makinelerimizde, en kaliteli ürünü, en uygun fiyat ile müşterilerimize sunmanın çabasıdayız. Küresel ısınma gibi dış etkenlerle raf ömrü kısalan meyvelerin, daha hassas şekilde boylanması sağlayarak daha uzak pazarlara gönderilebilmesine imkân yaratıyoruz. Ayrıca, meyvelerin boylama sırasında brix oranını ölçerek, uzak pazarlara uygun ürünleri önceden ayırabiliyoruz. Sektörde kullanılan makinelerimizin hiç durmaması ve herhangi bir problem anında hızlı şekilde müdahale

le edilmesi gerektiğinin farkındayız. Bunu sağlayabilmek için bölge bayilerimiz kendi bölgelerinde hem yedek parça temini hem de servis konusunda müşterilerimize hizmet veriyor. Müşterilerimizin yedek parça ve servis ihtiyaçlarına 24 saat içinde cevap verebilmek için 7/24 aktif olan servis ağımızı oluşturduk."

"İlk yerli elma ön boylama sistemini tasarladık"

Yenilikçi tasarımları ortaya çıkarmak için AR-GE çalışmalarına büyük önem verdiklerinin altını çizen Nazmi Hasanoğlu, "Bu sene Türkiye'de ilk yerli elma ön boylama sistemini tasarladık ve üretimini tamamladık. Ön boylama sistemleri, elmaların hasat sonrası, soğuk hava depolarına konmadan önce çap, ağırlık, renk, dış kalite ve iç kalite kriterlerine göre sınıflandırılıp, otomatik bir şekilde kasalara doldurulmasına olanak sağlayan sistemlerdir. Bu sistemin yardımı ile müşterilerimiz, depolama öncesinde hangi boy ve kriterde elmadan ne kadar miktarda olduğunu bilerek, pazarlama ve fiyat stratejilerini buna göre belirleyebiliyorlar. Kriterlere uymayan elmalar depolanmayarak, hem enerji tasarrufu edilmiş, hem de ürün kaybının önüne geçilmiş oluyor. AR-GE sürecinde olan bir diğer çalışmamızdan bahsedecek olursak; paketleme bölümünde hiçbir insan gücüne ihtiyaç duymadan, otomasyon ve yapay zekâ (AI) ile meyvelerin kasaların içine dizileceği bir sistem üzerinde çalışıyoruz. Yakın zamanda bu ürünümüz ile ilgili bilgilendirmeyi internet sitemizden paylaşacağız."

MERSİN'DE DENİZE YAPAY RESİFLER BIRAKILDI

Mersin'in Erdemli ilçesinde balık popülasyonunun artırılması ve deniz ekosisteminin gelişmesi için tasarlanan yapay resifler denizle buluşturuldu. Mersin Tarım ve Orman İl Müdürlüğüne yürütülen "Su Ürünleri Üretimini Geliştirilmesi Projesi" kapsamında her biri 1,5 ton ağırlığında olan 796 adet beton blok, Mersin Valisi Ali Hamza Pehlivan'ın katıldığı törende Akdeniz'in bir mil açığına bırakıldı.

Vali Ali Hamza Pehlivan, Erdemli Balıkçı Barınağı'ndaki törende yaptığı konuşmada, yapay resiflerin ilçede bulunan Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) Deniz Bilimleri Enstitüsünde yapılan bilimsel araştırmaların ardından imal edildiğini söyledi.

Balıkların barınma alanlarının artırılmasının planlandığını belirten Pehlivan, "Resifler sayesinde biyolojik çeşitliliğin artırılması hedefleniyor. Bunu yaparken de denizdeki doğal yapıyı bozmayacak şekilde bir tablo ortaya konulacak." dedi.

Vali Pehlivan, Akdeniz'e 321 kilometre kıyısı olan Mersin'de geçmişte balıkların üremesi için denize değişik materyallerin atıldığına dikkati çekerek "Denize atılan yapay resifler, doğayı tahrip etmeyecek yapıda üretildi. 2,5 yıl süreyle takibi yapılacak. Proje, balıkçılığın ve biyolojik çeşitliliğin gelişmesini, üretim kapasitesinin artmasını amaçlıyor." diye konuştu.

Türkiye'nin bitkisel üretim tahminleri açıklandı

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) 2022 yılı ilk bitkisel üretim tahmini-ne göre tahıllar ve diğer bitkisel ürünler ile meyvelerin rekoltesinin bir önceki yıla göre artacağı belirtildi. TÜİK'in yaptığı değerlendirmelere göre tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerde (yem bitkileri hariç) yüzde 10,4 oranında, meyveler, içecek ve baharat bitkilerinde yüzde 4,6 oranında artış olacağı öngörüldü. Üretim miktarlarının 2022 yılında yaklaşık olarak tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerde 68,2 milyon ton, sebze 31,4 milyon ton, meyveler, içecek ve baharat bitkilerinde 26,1 milyon ton olarak gerçekleşeceği tahmin edildi.

Tahıl ve bakliyat artışı tahmin ediliyor

Tahıl ürünleri üretim miktarlarının 2022 yılında bir önceki yıla göre yüzde 15,7 oranında artarak yaklaşık 36,9 milyon tona ulaşmasının beklendiği belirtildi. Bir önceki yıla göre, buğday üretiminin yüzde 10,5 oranında artarak 19,5 milyon ton, mısır üretiminin yüzde 3,7 oranında artarak 7 milyon ton, arpa üretiminin yüzde 47,8 oranında artarak 8,5 milyon ton, çavdar üretiminin yüzde 35 oranında artarak 270 bin ton, yulaf üretiminin yüzde 26,8 oranında artarak 350 bin ton olacağı öngörüldü. Baklagillerin önemli ürünlerinden nohutun yüzde 22,1 oranında artarak 580 bin ton, kuru fasulyenin yüzde 6,6 oranında azalarak 285 bin

ton, kırmızı mercimeğin yüzde 75,4 oranında artarak 400 bin ton, yumru bitkilerden patatesin ise değişim göstermeyecek 5,1 milyon ton üretileceği tahmin edildi. Yağlı tohumlardan soya üretiminin yüzde 4,4 oranında artarak 190 bin ton, ayçiçeği üretiminin yüzde 5,6 oranında artarak yaklaşık 2,6 milyon ton olacağı öngörüldü. Tütün üretiminin yüzde 12,7 oranında artarak 82,3 bin ton, şeker pancarı üretiminin ise yüzde 4,1 oranında artarak 19 milyon ton olarak gerçekleşeceği tahmin edildi.

Sebze üretiminde azalış, meyve üretiminde yükseliş bekleniyor

Sebze üretim miktarının 2022 yılında bir önceki yıla göre yüzde 1 azalarak yaklaşık 31,4 milyon ton olacağı tahmin edildi. Sebzeler grubunun önemli ürünlerinden hıyarda yüzde 2,9, havuçta yüzde 19,9, beyaz lahanada yüzde 17,2 oranında artış olurken, domateste yüzde 2,3, karpuzda yüzde 3,9, kuru soğanda yüzde 6 oranında azalış olacağı tahmin edildi. Meyveler, içecek ve baharat bitkileri üretiminin yüzde 4,6 oranında artarak yaklaşık 26,1 milyon ton olacağı öngörüldü. Meyveler içinde önemli ürünlerine bakıldığında, elmada yüzde 4,5, üzümde yüzde 15,8, şeftali ve nektarin toplamında yüzde 6,7, kirazda yüzde 14,8, çilekte yüzde 5,5, zeytinde yüzde 0,7 oranında artış olacağı tahmin edildi.

LOJİSTİK SEKTÖRÜNÜN GELECEĞİ MERSİN'DE ELE ALINDI

Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği'nin (MÜSİAD) "Dünyanın Doğal Lojistik Merkezi Türkiye" temalı istişare programı Mersin'de gerçekleştirildi. MÜSİAD Genel Başkanı Mahmut Asmalı, üretici ve sanayicilerin de desteğiyle 300 milyar dolarlık ihracat hedefine ulaşılacağına inandıklarını belirtti.

Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) Lojistik Sektör Kurulu koordinasyonunda "Dünyanın Doğal Lojistik Merkezi Türkiye" temasıyla düzenlenen istişare toplantısı Türkiye'nin dış ticaretindeki oyuncularını Mersinli sanayici ve ihracatçılarla buluşturdu.

Programın açılışında konuşan MÜSİAD Genel Başkanı Mahmut Asmalı, Türkiye'yi 190 ülkeye bağlayan dış ticaret kapısı Mersin'de lojistik sektörünün paydaşlarını bir araya getirmekten memnuniyet duyduklarını belirtti. Mersin'in uluslararası ticarete güven veren imajını sürekli artırdığını kaydeden Başkan Asmalı, 184 ülkeye ihracat gerçekleştiren kentin limanı, kara yolu ve demir yolu ağı, lojistik kültürü ve nitelikli iş gücü kapasitesiyle sadece Çukurova'nın değil, Orta Doğu ve Doğu Akdeniz hinterlandındaki üretim merkezlerinin üretimini dünya piyasasına ulaştırdığını ifade etti. Ulaşım ve lojistik sektörünün, dünya ekonomisi ve uluslararası ticaretin

Dünyanın Doğal Lojistik Merkezi Türkiye programında Tedarik Zincirlerinde Millileşme ve Transit Ticaret ile Lojistikte Koordinasyon ve Nitelikli Lojistik panelleri gerçekleştirildi.

gelişimi için önemli olduğunu belirten Başkan Asmalı, Türkiye'de tedarik zinciri süreçlerinin etkin şekilde yönetildiğini, ülkenin lojistik sektöründe hem uzak hem de yakın coğrafyalarda en tercih edilen lojistik merkezi olma yolunda ilerlediğini dile getirdi.

"Jeopolitik konumuyla kavşak olan ülkemiz, alternatif rotalarda güçleniyor"

Türkiye'nin küresel ticarete jeopolitik konumunun önemine işaret eden Mahmut Asmalı, "Ulaşım ve lojistik kabiliyetler, üretim üsleri için belirleyici faktörler arasına eklendi. Bu kapsamda üç kıtanın kesiştiği, dünya ekonomik merkezleri ile ham madde kaynakları arasındaki güzergâh üzerinde bir kavşak konumunda olan Türkiye, jeopolitik konumunun sunduğu potansiyelden en üst seviyede ekonomik ve siyasi kazanç sağlamayı hedefliyor. Alternatif rotalarda küresel ticaretteki gücümüzü arttırıyoruz." diye konuştu.

Karbon salımının, küresel ısınmanın en önemli unsurlarından biri olarak tanımlandığını anlatan Mahmut Asmalı,

şöyle konuştu: "Avrupa'nın en büyük filosuna sahip olan Türkiye'nin, yeşil lojistik uygulamalarını görmezden gelmesi düşünülemez. Lojistik süreçte, taşımanın dışında verilen hizmetlerde de çevreci uygulamalar bulunuyor. Depolarda kullanılan elektrik, su ve doğal gazın daha ekonomik tüketilmesi adına yapılan çalışmalar, kullanılan elektriğin bir kısmının güneş enerjisinden elde edilmesi, deponun gün ışığını daha fazla kullanması için uygun hâle getirilmesi, depo içinde gereksiz elektrik kullanımını engellemek de bu uygulamalar arasında yer alıyor."

"Hem yakın hem de uzak coğrafyalarda tercih edilen merkezlerden biri olmak için çalışıyoruz"

Asmalı, MÜSİAD olarak Türkiye'nin en çok tercih edilen lojistik merkezlerinden biri olmasını teşvik edecek yeni iş birliklerine imza atmaya devam edeceklerini belirterek, "Yoğun talebe karşı, üretim ve ihracatı aksatmamak adına alternatif çözümler bulan üretici ve sanayicilerimizin de desteğiyle 300 milyar dolar ihracat hedefine ulaşacağımıza inanıyorum." dedi.

POLONYA'DA 10 SEKTÖRDE İHRACAT POTANSİYELİ YÜKSEK

Türkiye'nin en büyük ihracat pazarları listesinde 4,67 milyar dolarlık hacimle 20'nci sırada yer alan Polonya'da, otomotiv, elektrik-elektronik, hazır giyim, mobilya, ambalaj malzemeleri, şekerli-çikolatalı mamuller, deniz ürünleri, taze meyve, bisküvi, konserve meyve ve sebze kategorilerinde dış satım potansiyeli bulunuyor.

Türkiye'nin Avrupa kıtasındaki en önemli ticaret ortakları arasında bulunan Polonya, 38 milyona yaklaşan nüfusu ve 509 milyar dolarlık dış ticaret hacmi ile Avrupa Birliği'nin altıncı büyük ekonomisi olarak gösteriliyor. Avrupa ticaret yollarının kesişiminde bulunan ve Doğu Avrupa ile köprü niteliğinde stratejik bir konuma sahip olan Polonya, 2008 küresel finansal krizin etkilerini iç pazarında hissetmeyen nadir Avrupa ülkeleri arasında yer alıyor. Kriz sürecinde ekonomik büyümesini sürdüren ve 2019 yılına kadar bu performansını devam ettiren Polonya, pandemi döneminde yüzde 4,6 oranında gerileme gösterse de dış ticaretteki büyüme oranlarıyla bulunduğu lokasyonda lider ülkeler arasında yer alıyor.

Taş kömürü ve linyit rezervleri yüksek, bakır ve gümüş üretiminde küresel aktör

Yaklaşık 312 bin kilometrekarelik yüzölçümüyle Avrupa'nın sekizinci, dünyanın 69'uncu büyük ülkesi olan Polonya, batıda Almanya, güney batıda Çekya, güneyde Slovakya, kuzey doğuda Rusya ve Litvanya, doğuda Beyaz Rusya ve güney doğuda Ukrayna ile komşu konumda bulunuyor. Taş kömürü, linyit ve bakır başta olmak üzere önemli maden kaynaklarına sahip Polonya'da yaklaşık 43 milyar dolar taş kömürü ve linyit rezervinin bulunduğu tahmin edilirken sülfür, çinko, kurşun, gümüş, magnezyum, kaolin, kil, potas ve tuz rezervleri ülkenin endüstri üretiminde birçok sektörde değerlendiriliyor. Polonya, sahip olduğu tesislerle bakır işlemede dün-

ya genelinde dokuzuncu, gümüş işlemede üçüncü üretici ülke olarak gösteriliyor. Polonya, yıllık ortalama 533 bin ton bakır, bin 215 ton gümüş üretiyor ve bu üretimin tamamına yakını Asya ülkelerine ihraç ediliyor. Madencilik sektörü ithalatında ise ham petrol, petrol mamulleri, doğal gaz, demir, alüminyum cevheri, azot, gübre, fosfor ve potasyum öne çıkıyor.

Ticaret ve yatırım ortamını iyileştiren reformlar sayesinde istikrarlı büyüyor

Avrupa Birliği'ne tam üyeliği 2004 yılı Mayıs ayında gerçekleşen Polonya, ekonomi politikası, hızlı ekonomik büyüme, iş gücü piyasasını canlandırma, istihdam artırma ve kalkınma için AB fonlarını etkin kullanmaya çalışıyor. Bu hedefler kapsamında Polonya yönetimi, girişimciliğin geliştirilmesi, inovasyon, altyapının iyileştirilmesi, kırsal kalkınma, merkezi otoritenin yerel yapılara devredilmesi, devlet mülkiyetindeki işletmelerin özelleştirilmesi ve yeniden yapılandırılması üzerine stratejiler geliştiriyor. AB üyeliği sonrasında Ekonomik Bütünleşme Programı hazırlayarak uygulamaya koyan Polonya, düşük verimlilikle çalışan tarım sektöründe istihdam payının yüksekliğinden kaynaklanan sorunlar ile sanayi sektöründeki teknolojik altyapının yenilenmesi ihtiyacından kaynaklanan olumsuzlukların bertaraf edilmesine yönelik projeler yürütüyor. AB'ye üyeliğini izleyen dönem içinde ekonominin modernizasyonu, yaşam standartlarının yükseltilmesi ve işsizliğin azaltılması bakımından önemli gelişmeler kaydeden

İşletme hizmetleri sektörü (bilgi teknolojileri, araştırma ve geliştirme, iş süreçleri, dış kaynak hizmetleri) Polonya'da en fazla işçinin istihdam edildiği ve en hızlı gelişen sektör olarak gösteriliyor.

Polonya, makroekonomik istikrar ile birlikte yüksek büyüme hızını devam ettiriyor. AB pazarına entegrasyonu, malların ve sermayenin serbest dolaşımı ile yatırım ortamını iyileştiren diğer reformlar sayesinde Polonya'ya AB ve üçüncü ülkelerden yüksek miktarlarda sermaye geliyor.

Yıllık ithalat hacmi 255 milyar dolar

Cari açık, bütçe açığı ve dış borç gibi kriterler bakımından diğer AB ülkelerine göre daha düşük riske ve güçlü bir mali disipline sahip olan Polonya'nın 509 milyar dolarlık dış ticaretinin 255 milyar dolarını ithalat oluşturuyor. 2020 yılı verilerine göre Polonya pazarında en güçlü tedarikçilerin başında Almanya, Çin, İtalya, Rusya, Hollanda, Fransa, Çekya, ABD, Güney Kore ve Belçika bulunuyor. Almanya, 55,8 milyar dolar ve yüzde 21,9 pay ile birinci, Çin, 36,8 milyar dolar ve yüzde 14,4 pay ile ikinci, İtalya, 12,7 milyar dolar ve yüzde 5 pay ile üçüncü sırada yer alıyor.

Polonya'nın ithalatı sektörlerimize göre değerlendirildiğinde, elektrik-elektronik, ilaç ve kimya, makine, demir çelik ve metal, otomotiv, plastik ve kauçuk, işlenmiş tarım ürünleri, hayvansal gıda, hazır giyim, ağaç ve orman ürünleri ve iklimlendirme öne çıkıyor. Polonya elektrik-elektronikte 29,1 milyar dolarlık, ilaç ve kimyada 25,2 milyar dolarlık, makinede 21,3 milyar dolarlık, demir çelik ve metalde 15,9 milyar dolarlık, otomotivde 14,3 milyar dolarlık ithalat gerçekleştiriyor.

Türkiye; otomotiv, demir-çelik ve kimya sektörlerinde varlık gösteriyor

Türkiye; motorlu taşıtlar, mobilya, makine ve mekanik parçalar, plastik ürünleri, rafine petrol ürünleri üretiminde güçlü olan Polonya pazarına en fazla otomotiv,

makine ve mekanik parçalar, elektrikli cihazlar, hazır giyim, alüminyum ve plastik sektörlerinde ihracat gerçekleştiriyor. Polonya'dan yapılan ithalatta ise makine ve mekanik parçalar, otomotiv, elektrikli cihazlar, kauçuk, kâğıt ve demir çelik sektörleri başı çekiyor.

2021 yılı istatistiklerine göre Polonya ile ikili ticareti 8,3 milyar dolar düzeyinde olan Türkiye, söz konusu dönemde bu ülkede en fazla otomotiv, demir çelik, kimya, hazır giyim ve elektrik-elektronik sektörlerinde varlık gösterdi. Pandeminin küresel ticaret ve tedarik zinciri üzerindeki olumsuz etkilerinin devam ettiği 2021 yılında Polonya pazarında 4,67 milyar dolarlık ihracat değerine ulaşan Türkiye, 2022 yılının Ocak-Nisan döneminde yüzde 32,4 oranında artış sağlayarak 1,86 milyar dolarlık dış satıma imza attı. Yılın ilk 4 ayında Türkiye'nin Polonya'ya yönelik ihracatında yüzde 14,5 artış ve 475,3 milyon dolar değer ile otomotiv birinci, yüzde 92 artış ve 222,3 milyon dolar değer ile demir ve de-

mir dışı metaller ikinci, yüzde 46 artış ve 198,5 milyon dolar değer ile kimyevi maddeler üçüncü sırada yer aldı. Söz konusu dönemde Türkiye, bu pazarda ihracat hacminde en güçlü artışları madencilik, zeytin ve zeytinyağı ile su ürünleri ve hayvansal mamuller sektörlerinde yakaladı.

AKİB, Polonya pazarında yıldan yıla etkinliğini artırıyor

Akdeniz İhracatçı Birlikleri (AKİB) ise Polonya pazarında en çok hazır giyim ve konfeksiyon, tekstil, otomotiv yan sanayi, yaş meyve sebze, kimya, demir ve demir dışı metaller sektörlerinde varlık gösteriyor. 2017-2021 yıllarına ilişkin istatistikler değerlendirildiğinde Polonya'ya yönelik olarak 2017 yılında 140 milyon dolar düzeyinde ihracat gerçekleştiren AKİB, 2021 yılında bu rakamı 220,8 milyon dolara çıkarmayı başardı. Polonya pazarında güçlenmeye devam eden AKİB'in Ocak-Nisan dönemindeki ihracat tutarı 101,2 milyon dolar düzeyinde gerçekleşti.

'E-İHRACATIN DIŞ TİCARETTTEKİ PAYI YÜZDE 10'A ÇIKACAK'

Ticaret Bakanlığı İhracat Genel Müdürü Mehmet Ali Kılıçkaya, 2021 yılı itibarıyla e-ihracatın genel ihracatın yüzde 1,3'üne denk geldiğini belirterek, yeni destek mekanizmaları ve eylem planları ile bu oranın en az yüzde 3-5 aralığına ulaşmasını hedeflediklerini açıkladı. Boğaziçi Üniversitesi'nde gerçekleştirilen 2. E-Ticaret Zirvesi'nde değerlendirmelerde bulunan Ticaret Bakanlığı İhracat Genel Müdürü Mehmet Ali Kılıçkaya, e-ticaretin COVID-19 salgınıyla birlikte yeni fırsatlar ortaya koyduğunu ifade ederek, Türkiye'nin yaşanan hızlı artışla 2,6 milyar dolarlık e-ihracata ulaştığını ancak bu alandaki potansiyelinin çok daha büyük olduğunu vurguladı. Kılıçkaya, "Yeni destek mekanizmaları ve hayata geçireceğimiz eylem planları ile 2025 yılında bu oranın en az yüzde 3 ila yüzde 5'e ulaşmasını, 2030 yılına geldiğimizde ise e-ihracatımızın genel ihracatımız içindeki payının yüzde 10'u bulmasını hedefliyoruz." dedi.

Ticaret Bakanlığı E-İhracat, Dijital Pazarlama, Davranışsal Kamu Politikaları ve Yeni Nesil Teknolojiler Dairesi Başkanı Hasan Önal da KOBİ'leri e-ihracat

alanında daha ileri taşımak üzere kapsamlı bir paket hazırladıklarını belirterek, Amazon Türkiye tarafından desteklenen BiTıkla İhracat projesinin de KOBİ'lerin e-ihracat kapasitesini geliştirmede etkin rol üstleneceğini vurguladı.

"Dünya e-ticaret pastasının 2022'de 4,1 trilyon doları bulması bekleniyor"

PwC Türkiye Kıdemli Ortağı Cenk Ulu ise dünyada e-ticaretin fiziksel perakendeye kökten değiştirmeye başladığına işaret etti.

Dünya e-ticaret pastasının 2022'de 4,1 trilyon doları, bir sonraki yıl ise 5,7 trilyon doları bulmasının beklendiğine dikkati çeken Ulu, şu ifadeleri kullandı: "Türkiye'ye

baktığımızda 2021'de 181,5 milyar TL'lik bir pazar söz konusu. Sipariş adedi de 3,4 milyar. Karbon emisyonu kısmına baktığımızda ise fiziksel perakendeye göre çok daha düşük oranlar görüyoruz. Sürdürülebilirlik açısından daha verimli. Ayrıca iş sağlığına, iş güvenliğine ve kadın iş gücüne desteği ile sosyal inovasyona katkısı çok büyük."

Ulu, KOBİ'ler için e-ticaret üzerindeki pazar yerlerinin önemli avantajlar sağladığını, dijital platformlara giren KOBİ'lerin sayısının hızla arttığını, bu sayede daha düşük maliyetlerle tüketiciye ulaşma imkânı bulduklarını ve kadın girişimci sayısının da son dönemde yüzde 35 düzeyinde arttığını ifade etti.

Türk kadın girişimcilere ayrıcalıklı eğitim

TİM Başkanı İsmail Gülle, projenin ABD ile 100 milyar dolar ticaret hacmi hedefine hizmet edeceğini dile getirdi.

Türkiye'de kadın ihracatçı sayısının artması ve kadınların iş dünyasında daha etkin olması amacıyla birçok projeyi hayata geçiren Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), Türkiye'de ilk kez düzenlenen Academy for Women (AWE) Kadın Girişimciler Akademisi'nde 38 kadın girişimcinin eğitim almasını sağladı. TİM-TEB Girişim Evi ve ABD Büyükelçiliği iş birliğinde yürütülen projede eğitimlerini başarıyla tamamlayan Türk kadın girişimciler, ABD İstanbul Başkonsolosu Daria Darnell, TİM Başkanı İsmail Gülle ve TEB Genel Müdürü Ümit Leblebici tarafından ödüllendirildi.

Faaliyetlerini 7 farklı ilde sürdüren TİM-TEB Girişim Evi'nin 38 kadın girişimcisi 8 ay boyunca mentorluk, eğitim, danışmanlık ve tanıtım desteği aldı. Yazılım, yapay zekâ, sağlık teknolojileri, IoT, gıda ve lojistik gibi farklı alanlarda teknolojik çözümler sunan başarılı kadın girişimciler, ABD pazarına açılma ve ihracat yapma konusunda özel eğitimler alırken hem ulusal hem de uluslararası ölçekte tanıtım destekleri gibi ayrıcalıklardan yararlandılar.

EXIMBANK SENDİKASYON KREDİSİYLE 700 MİLYON AVRO KAYNAK SAĞLADI

Türk Eximbank, bankanın sürdürülebilirlik bağlantılı işlemi olma özelliği taşıyan sendikasyon kredisi ile 504 milyon avro ve 206 milyon dolar olmak üzere toplam 700 milyon avro tutarında kaynak sağladı.

Türk Eximbank'tan yapılan açıklamaya göre, koordinatörlüğünü MUFG Bank, Ltd. ve The Commercial Bank, Qatar'ın, sürdürülebilirlik koordinatörlüğünü ise Standard Chartered Bank'ın üstlendiği bir yıl vadeli işlem ile Türk Eximbank sendikasyon kredisini yüzde 104 oranında yeniledi.

İhracatın finansmanında kullanılacak kredinin sürdürülebilirlik performans kriterleri olarak belirlenen, bankanın karbon emisyon miktarının azaltılması ve yenilenebilir enerji kullanımının toplam elektrik tüketimindeki payının artırılması kriterlerine ulaşılması durumunda, sendikasyon kredisinin maliyetlerinde iyileşme gerçekleşeceği ifade edildi. Sendikasyon kredisi işlemine Avrupa, Amerika, Uzak Doğu ve Körfez bölgelerinden, 3'ü yeni olmak üzere önde gelen 26 banka katılım sağladı. Eximbank'ın 2022 yılında sağladığı toplam borçlanma içindeki sürdürülebilir finansmana dayalı fon payı yüzde 55 seviyesine çıkarıldı.

ÇUKUROVA BÖLGESEL HAVALİMANI GÜN SAYIYOR

Türkiye'nin 4'üncü büyük havalimanı olarak projelendirilen Çukurova Bölgesel Havalimanı inşaatında altyapının yüzde 99'u, üstyapının yüzde 68'i tamamlandı.

Çukurova Bölgesel Havalimanı Proje Müdürü Ferhat Güney, Mersin'in Tarsus İlçesi'nde 8 bin dekar alan üzerinde inşaatı devam eden havalimanının 2022 yılının son çeyreğinde hizmete girmesinin planlandığını belirtti. Mersin ve Adana ile çevre illere hizmet verecek Çukurova Bölgesel Havalimanı'nda yıllık 12 milyon yolcunun ulaşımının hedeflendiğini kaydeden Ferhat Güney, önemli yatırımın

Çukurova'nın turizmine prestij; ticaretine hız ve güç katacağını vurguladı. Güney, "Mersin ve Adana illerinin yaklaşık 2 milyar dolarlık ticaret hacminin olduğunu biliyoruz. Havalimanının işletmeye alınmasıyla birlikte burada yaşanacak kargo trafiğiyle bu ticaret hacminin iki katına çıkacağı düşünülmektedir. Kargo olarak her türlü uçağın inebileceği, apronlarda bu uçaklara gerekli servislerin yapılabilceği, buradan kargo yüklerini aldıktan sonra oyalanmadan kalkıp uçabilecekleri bir meydan olacak. Çukurova Bölgesel Havalimanı, Türkiye'nin kargoda ikinci büyük 'hub'ı ve Orta Doğu'ya açılan kapısı olacak. İhracat rakamlarında yaşanacak artış bölgeye hem istihdam hem de refah olarak geri dönecek." dedi.

Güney, havalimanının 60 metre genişliğinde 3 bin 500 metre uzunluğundaki ana pist, 45 metre genişliğinde aynı uzunlukta yedek pist, taksi yolları, özel, kargo ve yolcu olmak üzere 50 uçağa hizmet verecek aprona, çeşitli büyüklüklerde 26 adet terminal binasına sahip olacağını aktardı.

7,4 milyon ton plastik atık geri dönüştürülecek

Geri Dönüştürücüler ve Geri Kazanımcılar Derneği (GEKADER) Başkanı Fatih Eren, plastik geri dönüşüm sektöründe 2020'de 6,13 milyon ton olan atık dönüşümünün bu yıl 7,4 milyon tona çıkmasını beklediklerini söyledi. 2020 yılında Türkiye genelinde atık bertaraf ve geri kazanım tesislerinde işlenen atık rakamı miktarının 127,4 milyon ton olduğunu kaydeden Başkan Fatih Eren, bu atığın 49,1 milyon tonunun geri dönüştürüldüğünü bildirdi.

Geri dönüştürülen atığın 6,13 milyon tonunu plastiklerin oluşturduğunu vurgulayan Fatih Eren, plastik geri dönüşüm sektörünün ülke ekonomisine 6 milyar dolarlık katkı sağladığını duyurdu. Lisanslı geri dönüşüm tesisi sayısının 2020'de 2 bin 752'ye yükseldiğini bildiren Fatih Eren, geri dönüşüm sektörünün sadece ülke ekonomisi için değil, aynı zamanda gezegenin ve Türkiye'nin geleceği için de çalıştığını ifade ederek, çevreci kimlikleriyle ön plana çıktıklarını vurguladı.

Plastik geri dönüşüm sektörünün cari açık dostu olduğunu belirten Eren, "2050'de plastik geri dönüşüm sektörünün küresel pazar büyüklüğünün 900 milyar dolar olması bekleniyor. Türkiye, mevcut büyümesini sürdürürse 2050'de 73 milyar dolarlık bir sektöre kavuşmuş olacak." dedi.

Tarım ve Orman
Bakan Yardımcısı
Ebubekir Gizligider

ADANA'DA "TARIM ZİRVESİ" DÜZENLENDİ

Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği'nin (MÜSİAD) Adana'da düzenlediği Tarım Zirvesi, iklim değişikliği, kuraklık, nüfus artışı, savaşlar ve salgın hastalıklar konularıyla önemi artan tarım sektörünün paydaşlarını bir araya getirdi.

Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Sektör Kurulu koordinasyonunda MÜSİAD Adana Şubesi'nin ev sahipliğinde gerçekleştirilen Tarım Zirvesi'nde katılımcılara hitap eden Tarım ve Orman Bakan Yardımcısı Ebubekir Gizligider, Tarım ve Orman Bakanlığı olarak sözleşmeli tarımla ilgili mevzuat çalışmasına başladıklarını, bitkisel üretim ve hayvancılığı bir arada değerlendirdikleri düzenlemelerin yasallaşmasının ardından tartışmaların sona ereceğini söyledi.

"Küresel gıda krizinde Türkiye anahtar ülke konumunda"

Tarım Zirvesi'ndeki panellerde yapılacak değerlendirmelerle ortaya çıkacak sonuç bildiğesini çok önemsediklerini kaydeden Gizligider, son aylarda derinleşen gıda krizinde Türkiye'nin anahtar ülke olduğuna dikkat çekti. Dünya genelinde kötümser senaryoların ortaya konduğunu ancak Türkiye olarak "Sen yeter ki üret, devlet senin arkanda" mottosuyla hareket ettiklerini aktaran Gizligider, boş bırakılan tarım arazilerinin üretime açılması konusunda hazırlık yaptıklarını dile getirdi. Gizligider, "Sahibinin, kullanım hakkı itibarıyla tarlayı sonsuza kadar boş bırakma hakkı var mı? Ya da kısmi çözüm bulunan miras meseleleri nedeniyle tarlaların, bahçelerin boş kalması reva mı? Çünkü o tarla sadece senin değil ki bu milletin tamamının. Niye tamamının, bin yıldır onun için kan döktük.

Yani orası boş kalacak, biz acaba ithalatı mı açsak diye tartışacağız. Bunların üstesinden gelecek mevzuat uygulamalarının çalışmalarını başlatmaya gayret ediyoruz. Tarım hukuku sempozyumu yaparak bu tartışmaları başlatacağız." dedi.

"Yerli ve millî tarım teknolojileri Türkiye'yi üretimde ileri seviyeye taşıyacak"

MÜSİAD Genel Başkanı Mahmut Asmalı ise konuşmasında Türkiye'nin verimli toprak ve iklim şartları ile dünyanın en önemli tarımsal üreticileri arasında bulunduğunu; ancak tarım, gıda ve hayvancılık sektöründe teknoloji ve yenilik içeren uygulamaların istenen seviyede kullanılmadığı belirtti. Asmalı, "Ülkeye özgü coğrafi-beşeri-ekonomik koşullar dikkate alınarak geliştirilecek yerli teknolojiler ile tarım sektöründe çok daha ileri bir konuma ulaşabileceğimize inanıyoruz. Yatay ve dikey ölçekte bilinçli tarım seferberliğini hayata geçirmek zorundayız." diye konuştu.

Tarımda akıllı teknolojilere bir an önce geçilmesi gerektiğini vurgulayan Asmalı, şunları söyledi: "Salgının tetiklediği dijital dönüşüm rüzgârının tüm sektörleri hâkimiyeti altına aldığı bir dönemden geçiyoruz. Bu sürecin etkileri tarım sektöründe de derinden hissediliyor. Akıllı teknolojilerin tarımda da aktif biçimde kullanılmaya başlandığını görüyoruz. Hassas tarım, akıllı tarım gibi süreçler Tarım 4.0 altında birleşti. Hollanda, İsrail, Yeni Zelanda, Avustralya ve Kanada tarımda dijitalleşme yolculuğuna yıllar önce başladı. Bu süreci kaçırmamak için üç önemli adım atmamız gerekiyor. Birincisi; ürüne ve üretim kültürüne özgü yerli yazılımlar geliştirilmeli, ikincisi; kamu eliyle verilecek servis ve hizmetleri bakanlık üzerinden sağlamalıyız. Üçüncü adım ise birlikte hareket edebileceğimiz ortaklıklar kurmalıyız."

Tarım ve Orman
Bakan Yardımcısı
Ebubekir Gizligider,
sözleşmeli tarım ve
üretim planlaması
konularını öne
çıkardı.

MAKİNSAN, AR-GE'NİN GÜCÜYLE FARK YARATIYOR

Römork imalatında işlevsellik, hafiflik, yapısal dayanımı artırma ve emniyetli kullanımı esas alan Makinsan Treyler, 2018 yılında kurduğu tasarım merkezi sayesinde yenilikçi ürünlerde öne çıkarken Avrupa, Orta Doğu, Bağımsız Devletler Topluluğu ve Türk Cumhuriyetleri pazarlarındaki yerini sağlamlaştırıyor.

Makinsan, Türk treyler pazarının yanı sıra Avrupa, Orta Doğu, Bağımsız Devletler Topluluğu ve Türk Cumhuriyetleri'ne ihracat yapıyor.

Ağır yük taşımacılık sektörünün ihtiyaçlarına yönelik damperli yarı römork, sal yarı römork, tanker yarı römork, konteyner, lowbed, tarım römorku ve araç üstü uygulamaları imalatı gerçekleştiren Makinsan Treyler, 2018 yılında kurduğu tasarım merkezi ile işlevsellik, hafiflik, yapısal dayanımı artırma ve emniyetli kullanıma yönelik çalışmalarına öncelik vererek ihracat pazarlarındaki yerini yıldan yıla güçlendiriyor. İmalat kapasitesinin yüzde 40'ını yurt dışına pazarlayan Makinsan Treyler; Belçika, Hollanda, Fransa, Almanya, Finlandiya, İtalya, Gana, Sudan, Irak, İsrail, Suudi Arabistan, Mısır, Kuveyt, Rusya, Özbekistan ve Azerbaycan'a gerçekleştirildiği ihracatla Türkiye'nin kalkınmasına destek sağlıyor.

“Yenilikçi ürün geliştirmeyi sistematik hâle getirdik”

Makinsan Treyler Genel Müdürü Ali İhsan Çulha, temelleri 1992 yılında Adana Metal Sanayi Sitesi'nde atılan, günümüzde ise Adana Hacı Sabancı Organize Sanayi Bölgesi'ndeki (AOSB) 30 bin metrekarelik tesislerinde faaliyetlerine devam eden şirketin zengin ürün çeşitliliği, uzman çalışanları, güçlü proje ve üretim altyapısı ile taşımacılık sektöründe elde ettiği tasarım üstünlüğüyle dikkat çektiğini belirtti.

Makinsan Treyler'in 1992 yılından bu yana elde ettiği bilgi birikimini, ürün geliştirme, yeni ürün tasarımı ve AR-GE faaliyetleriyle harmanladığını ve 2018 yılında kurdukları tasarım merkezi ile sistematik hâle getirdiklerini vurgulayan Ali

İhsan Çulha, “Firmamız, ürünlerin fikir aşamasından son hâlini alıncaya dek uyguladığı tasarım süreçlerinde, aracın etki altında olacağı fiziksel etkenlerin sanal ortamda simülasyonlarını yaparak emniyet, dayanıklılık ve işlevselliğe yönelik çalışmalarını titizlikle uyguluyor. Proje çalışmalarımızda sonlu elemanlar yöntemi kullanarak uygulanan yapısal analizler ile tasarımların yük dağılımı, mukavemet ve aerodinamik yapısını inceleniyor ve optimum çözümler sunuyoruz.” dedi.

“Tasarımda işlevsellik, hafiflik, yapısal dayanımı artırma ve emniyetli kullanım önceliğimiz”

Yenilikçi ürün projelerinde işlevsellik, hafiflik, yapısal dayanımı artırma ve emniyetli kullanımın kriterlerinin olduğunun altını çizen Ali İhsan Çulha, “Proje imalat süreçlerinde proses iyileştirmelerini göz önünde bulundurarak fizibilite çalışmaları yapıyoruz. Bu alanda yürüttüğümüz projelerden birini 'Makinsan Soma' adıyla markalaştırdık. Bunun yanı sıra Küvet Tipi Yarı Römork Araçlarda Egzoz Gazı Kullanılarak Üstyapı Sistemi Tasarımı ve Modelin Akış Analizi projemiz ile yük boşaltma sırasında meydana gelen dengesizlikleri ve araçların devrilme riskini önledik. Egzoz gazının akışını sağlayarak ısı transferi gerçekleştirdiğimiz bu üstyapı modelimizi soğuk iklime sahip İskandinav ülkelerinden Finlandiya'ya ihrac ettik.”

Çulha, karbon salımlarını azaltmaya yönelik AOSB bünyesinde yürütülen Avrupa Yeşil Mutabakatı Pilot Projesi'nde 22 firma içinde yer aldıklarını, Ticaret Bakanlığının Yeşil Mutabakat Eylem Planı hedeflerine yönelik yazılım çalışması yürüttüklerini, Makinsan Treyler'in kuruluşunun 30'uncu yılında üretim merkezinin fiziki büyüklüğünü iki katına çıkarmak amacıyla 30 bin metrekare alanda ek tesis yapımına start verdiklerini bildirdi.

Makinsan Treyler Genel Müdürü Ali İhsan Çulha

Yüksek verimli 25 kuru fasulye çeşidi adayı belirlendi

Orta Kızılırmak Vadisi üzerindeki 8 ilde uygulanan proje ile köylerden toplanan kuru fasulye tohumlarından 25'i, verimi en yüksek çeşit adayı olarak belirlendi.

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi (KAEÜ) Ziraat Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ömer Sözen öncülüğündeki öğretim üyeleri, 2016 yılında "Orta Kızılırmak Vadisi Yerel Kuru Fasulye Popülasyonlarının Morfolojik ve Moleküler Karakterizasyonu ile Kök Lezyon Nematoduna Karşı Dayanımlı Genotiplerin Belirlenmesi Projesi" hazırladı. Vadi boyunca uzanan 8 ildeki 322 köyde fasulye verimini araştırmak için başlatılan, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü tarafından desteklenmeye değer bulunan projede renk ve tane özelliklerine göre sınıflandırılmış 661 kuru fasulye tohumu toplandı. KAEÜ Ziraat Fakültesi Tarla Bitkileri Bölümü laboratuvarına getirilerek üniversitenin araştırma ve uygulama arazisine ekilen, 3 yıl süreyle verim ve performans yönünden seleksiyona (seçim) tabi tutulan kuru fasulyelerden 25'inin diğerlerine göre üstün özellik gösterdiği belirlendi.

Bu yıl gerçekleştirilecek ekimle 3 ya da 4 tohum genotipinin tescili için 2023 yılında Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon Merkez Müdürlüğüne müracaat edileceği bildirildi.

Bal üretiminin ekonomiye katkısı yıllık 3,5 milyar lira

Tarım ve Orman Bakanlığı'nın Bal Ormanları Eylem Planı, Türkiye'deki arıcılık sektörünü büyüterek ülke ekonomisine sağladığı katkıyı artırdı. Yurt genelinde ticarete konu bal üretimi yıllık ortalama 110 bin tona ulaştı. Bunun 80 bin tonu çiçek, 30 bin tonu da Basralı kızılçam ormanlarından üretilen çam balı olarak elde edildi.

Bal verimi, bölgelerin nektar, salı ve polen verimi, arıların ham madde toplama hızı ve yeteneği ile meteoroloji gibi birçok nedene bağlı olarak her yıl değişiklik gösterebiliyor. Bu kapsamda ülke genelinde 2018'de 107 bin ton, 2019'da 114 bin ton, 2020'de 104 bin ton ve geçen yıl 96 bin ton bal üretimi gerçekleştirildi. Bu yıl için de 110 bin ton üretim hedefleniyor. Geçen yıl Türkiye bal ihracatı bir önceki yıla göre yüzde 36,3 artarak 8 bin 194 tona ulaşırken toplam bal üretiminin ülke ekonomisine katkısı yaklaşık 3,5 milyar lira oldu. Bal Ormanları Projesi ile bugüne kadar 88 bin 22 hektarlık alanda 676 bal ormanı kuruldu. 2023'e kadar bal ormanı sayısının 730'a çıkarılması planlanıyor.

En çok bal ormanı kurulan iller arasında Adana, Afyon, Antalya, Kütahya, Konya ve Mersin öne çıkıyor.

Karaman'dan Rusya'ya lale soğanı ihracatı

Holland'a da uzun süre lale soğanı üretiminde çalışan Karamanlı Latif Ateş, Türkiye'ye kesin dönüş yaptıktan sonra 2015 yılından bu yana doğup büyüdüğü topraklarda lale soğanı yetiştirerek ihracatın kapısını araladı. Kızılkıy Köyü'nde 40 dekarlık alanda lale soğanı, sümbül ve nergis üretimi gerçekleştiren Latif Ateş, lale soğanlarını 10 ülkeye ihraç ettiğini, en fazla talebin Rusya'dan geldiğini belirtti.

Rusya'dan köyüne gelen ithalatçı firma temsilcilerini ağırladıklarını kaydeden Latif Ateş, "Rusya-Ukrayna arasındaki gerilimden sonra AB, Rusya ile problem yaşıyor. Hollanda, Rusya'ya ürün göndermeme kararı aldı. Bu nedenle en çok talebi Rusya'dan alıyoruz. Rus ziyaretçiler tarlamıza gelip ürünü görüp, bağlantı yapıyorlar. Bu yıl 10 milyondan fazla lale soğanı hasat etmeyi bekliyoruz. Yaklaşık 1 milyon adet lale soğanını Rusya'ya göndermeyi planlıyorum." dedi.

Yetiştirdiği soğanlı bitkilerin yurt içinde de ilgi gördüğünü kaydeden Latif Ateş, yaklaşık 200 belediyeden sipariş aldığını, zincir marketlere pazarlama yaptığını ifade etti.

Led Aydınlatmada

Ulusal ve Uluslararası İmalat,
montaj, teknik serviste üstün
tecrübe ve hizmet...

MERSİN
POWERLED

Çilek Mh. 63105 Sk. Maki Sitesi Ardic Blok: 1B Akdeniz/MERSİN

f | mersinpowerled | www.mersinpowerled.com.tr

0554 785 30 85 • 0324 341 43 79

BELGELERİMİZ

Meyvenize
değer
katıyoruz

MEYVE BOYLAMA VE PAKETLEME TEKNOLOJİLERİ

tarend
Tarım Endüstri Makinaları

Adres: İzmir Pancar O.S.B. 3. Cadde No:15, 35865 Torbalı/İzmir Telefon: +90 232 257 56 47 E-Mail: info@tarend.com

www.tarend.com